

**Bryssel, 17. huhtikuuta 2026
(OR. en)**

8316/26

**ENV 370
MI 356
IND 259
CONSOM 124
COMPET 446
MARE 9
PECHE 124
RECH 175
SAN 227
ENT 76
ECOFIN 489**

SAATE

Lähettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ

Saapunut: 16. huhtikuuta 2026

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

Kom:n asiak. nro: COM(2026) 160 final

Asia: KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE
direktiivin (EU) 2019/904 mukaisia kertakäyttöisiä muovituotteita ja kalastusvälineitä koskevasta jäsenvaltioiden raportoinnista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 160 final.

Liite: COM(2026) 160 final

Bryssel 16.4.2026
COM(2026) 160 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**direktiivin (EU) 2019/904 mukaisia kertakäyttöisiä muovituotteita ja kalastusvälineitä
koskevasta jäsenvaltioiden raportoinnista**

Tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä 5 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston **direktiivin (EU) 2019/904 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen tarkastelu**

Sisällysluettelo

1.	Kertomuksen tausta ja tarkoitus	1
2.	Raportoinnin tulokset	1
	Yleiskatsaus kohdittain	4
	Kohta A: Markkinoille saatetut juomamukien ja elintarvikepakkausten määrät	4
	Kohta B: Juomamukien ja elintarvikepakkausten kulutusta vähentävät toimenpiteet	8
	Kohta C: Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräys	10
	Kohta D: Markkinoille saatettujen ja jätteenä kerättyjen muovien sisältävien kalastusvälineiden määrät	12
3.	Tiedonkeruun järjestäminen ja tiedon laatu	14
	Tietojenkeruun järjestäminen	14
	Tietojen laatu	14
	Tietolähteet ja menetelmät	15
	Täydellisyys	15
	Luotettavuus	16
	Oikea-aikaisuus	17
	Johdonmukaisuus	17
4.	Suosituksien parannuksiin	17
5.	Päätelmät	18
6.	Liitteet	20
	Liite 1: Kulutuksen vähentämistoimenpiteet luokittain ja alaluokittain (kohta b)	20
	Liite 2: Määrälliset tavoitteet kertakäyttöisten muovisten juomamukien ja elintarvikepakkausten kulutuksen vähentämiseksi (kohta b)	24
	Liite 3: Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräysaste (kohta c) ja käytössä olevat panttijärjestelmät	26
	Liite 4: Markkinoille saatetut ja erikseen kerätyt kertakäyttöiset muoviset juomapullot, absoluuttiset ja henkeä kohti lasketut arvot (kohta c)	27
	Liite 5: Ilmoitetut tiedot eriteltynä kalastusvälineiden materiaalin ja tyyppin mukaan (kohta d) ..	28
	Liite 6: Markkinoille saatetut kalastusvälineet ja kerätty kalastusvälinejäte (kohta d) suhteessa kalastuslaivaston vetoisuuteen maittain	32
	Liite 7: Kertakäyttömuovidirektiivin raportoinnista ja raportointipäivämäärästä vastaavat tahot ..	33
	Liite 8: Yhteenvedon raportoiville maille tehdyn kyselyn tuloksista	34
	Liite 9: Tietolähteet ja menetelmät	37
	Liite 10: Todentamismenetelmät ja havaitut tarkkuusongelmat	39

1. Kertomuksen tausta ja tarkoitus

Tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä 5 päivänä kesäkuuta 2019 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2019/904, jäljempänä 'kertakäyttömuovidirektiivi', on kolme tavoitetta: i) ehkäistään ja vähennetään tiettyjen muovituotteiden kielteistä vaikutusta ympäristöön ja ihmisten terveyteen, ii) edistetään kiertotaloutta ja iii) parannetaan osaltaan sisämarkkinoiden toimintaa.

Kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava taulukossa 1 esitetyt tiedot 18 kuukauden kuluessa viitevuoden päättymisestä sekä annettava laaduntarkastusraportti, jossa kuvataan muun muassa laskelmissa sekä tietojen todentamisessa ja valvonnassa käytetyt menetelmät. Komissio on antanut useita täytäntöönpanopäätöksiä, joissa vahvistetaan sekä tietojen raportoinnin että laaduntarkastusraporttien menetelmät ja muodot.

Tässä kertomuksessa arvioidaan viitevuodesta 2022 ilmoitettuja tietoja kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Kyseinen kohta kuuluu seuraavasti:

"Komissio tarkastelee tämän artiklan mukaisesti toimitettuja tietoja ja julkaisee tarkastelunsa tuloksista kertomuksen. Kyseisessä kertomuksessa arvioidaan tietojenkeruun järjestämistä, jäsenvaltioissa käytettyjä tietolähteitä ja menetelmiä sekä kyseisten tietojen täydellisyyttä, luotettavuutta, oikea-aikaisuutta ja yhtenäisyyttä. Arviointiin voi sisältyä erityisiä parannussuosituksia. Kertomus laaditaan sen jälkeen, kun jäsenvaltiot ovat toimittaneet ensimmäiset tietonsa, ja tämän jälkeen direktiivin 94/62/EY 12 artiklan 3 c kohdan mukaisin väliajoin."

Lisäksi kertomuksessa

- annetaan yleiskatsaus raportoiduista tiedoista
- arvioidaan tietojen laatua kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan 3 kohdassa lueteltujen kriteerien perusteella
- annetaan suosituksia siitä, miten raportointia voidaan parantaa seuraavina vuosina.

Euroopan ympäristökeskus antoi tukea tämän kertomuksen taustalla olevan analyysin laatimiselle. Tarkemmat analyysit löytyvät laajennetusta kertomuksesta (EEA, 2025). Tämä kertomus kattaa EU:n jäsenvaltioiden lisäksi Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvien Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) valtioiden (Islanti, Liechtenstein ja Norja) toimittamat tiedot.

2. Raportoinnin tulokset

Tässä kohdassa esitetään ilmoitetut tiedot raportointikohdittain (kohdat a–d taulukossa 1), täydennettyinä arvoilla, jotka on laskettu henkeä kohti, ja kokonaisarvoilla. Kaikki ilmoitetut tiedot ovat saatavilla [täällä](#).

Esitettyihin tietoihin on syytä suhtautua varauksella, koska eri maat ovat käyttäneet eri menetelmiä ja tietojen laatuun liittyy tarkkuusongelmia (ks. tämän kertomuksen kohta 3). Näin ollen maiden väliset vertailut (esim. henkeä kohti lasketut arvot) eivät välttämättä ole erityisen merkityksellisiä. Raportoineille maille on kuitenkin laskettu arvot henkeä kohti ja kokonaisarvot, jotta saadaan parempi yleiskuva nykytilasta.

Taulukko 1: Kertakäyttömuovidirektiivin mukaiset raportointivelvoitteet.

Data ja tiedot	Viitattu kohta tässä kertomuksessa	Raportoinnin oikeusperusta	Viitevuosi	Jäsenvaltion ensimmäisen raportoinnin määräaika	Tavoite/päämäärät
Markkinoille saatetut määrät: – juomamukit – elintarvikepakkaukset	Kohta a	Kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan 1 kohdan a alakohta: tiedot liitteessä olevassa A osassa luetelluista kertakäyttöisistä muovituotteista, jotka saatetaan jäsenvaltion markkinoille joka vuosi, jotta voidaan osoittaa 4 artiklan 1 kohdan mukainen kulutuksen väheneminen. <u>Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/162.</u>	2022	Kesäkuun 2024 loppu	Kunnianhimoinen ja kestävä vähennys (2022–2026). Lisäksi raportoituja tietoja hyödynnetään kertakäyttömuovidirektiivin arvioinnissa, jossa arvioidaan myös mahdollisuutta ottaa käyttöön sitovia kulutusta vähentäviä tavoitteita juomamukeille ja elintarvikepakkauksille.
Seuraavien tuotteiden kulutuksen vähentämiseksi toteutetut toimenpiteet: – juomamukit – elintarvikepakkaukset	Kohta b	Kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan 1 kohdan b alakohta: tiedot jäsenvaltioiden toteuttamista toimenpiteistä 4 artiklan 1 kohdan soveltamista varten. <u>Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/162.</u>	2022	Kesäkuun 2024 loppu	
Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräys	Kohta c	Kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan 1 kohdan c alakohta: tiedot liitteessä olevassa F osassa luetelluista kertakäyttöisistä muovituotteista, jotka jäsenvaltiossa on erilliskerätty vuosittain sen osoittamiseksi, että 9 artiklan 1 kohdan mukaiset tavoitteet on saavutettu. <u>Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/1752.</u>	2022	Kesäkuun 2024 loppu	Vuoteen 2025 mennessä 77 prosenttia. Vuoteen 2029 mennessä 90 prosenttia. (Kaikki painon mukaan).
Muovia sisältävät kalastusvälineet: – markkinoille saatetut määrät – jätteinä kerätyt määrät	Kohta d	Kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan 1 kohdan d alakohta: tiedot jäsenvaltiossa kunakin vuonna markkinoille saatetuista muovista sisältävistä kalastusvälineistä sekä kerätystä kalastusvälinejätteestä. <u>Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/958.</u>	2022	Kesäkuun 2024 loppu	Ei tavoitteita, mutta jäsenvaltioiden, joiden alueeseen kuuluu merivesiä, on 1. tammikuuta 2025 alkaen vahvistettava muovia sisältävien kalastusvälinejätteiden keräysasteet vuosittain. Lisäksi vuonna 2024 raportoidut (vuotta koskevat 2022) tiedot muodostavat perustan mahdollisten lisätoimenpiteiden arvioinnille kertakäyttömuovidirektiivin arvioinnin puitteissa. Tässä yhteydessä arvioidaan myös sitovien keräysasteiden asettamista kalastusvälinejätteelle.
Kierrätysmateriaalin osuus kertakäyttöisissä	Kohta e	Kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan 1 kohdan e alakohta: tiedot liitteessä olevassa F osassa lueteltujen juomapullojen kierrätysmateriaalin osuudesta sen osoittamiseksi, että 6 artiklan 5 kohdassa asetetut tavoitteet on saavutettu.	2023	Kesäkuun 2025 loppu	Vuoteen 2025 mennessä 25 prosenttia kertakäyttöisistä PET-juomapulloista

muovisissa juomapulloissa		<u>Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/2683.</u>			Vuoteen 2030 mennessä 30 prosenttia kaikista kertakäyttöisistä muovisista juomapulloista.
Tupakkatuotteiden suodattimista syntyvä kulutuksen jälkeinen jäte	Kohta f	<p>Kertakäyttömuovidirektiivin 13 artiklan 1 kohdan f alakohta: tiedot liitteessä olevan E osan III jaksossa luetelluista kertakäyttöisistä muovituotteista syntyneestä kulutuksen jälkeisestä jätteestä, joka on kerätty 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti.</p> <p><u>Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/2267.</u></p>	2023	Kesäkuun 2025 loppu	–

Yleiskatsaus kohdittain

29 maata raportoi kertakäyttömuovidirektiivin mukaisia tietoja vuodelta 2022 (kaikki EU:n jäsenvaltiot ja kaksi ETAan kuuluvaa EFTA-valtiota). Tärkeimmät tulokset esitetään taulukossa 2.

Taulukko 2: Yhteenvedo tuloksista raportointikohdittain EU:n jäsenvaltioissa vuoden 2022 osalta.

	Saatettu markkinoille (kohta a)	Kulutuksen vähentämiseksi toteutetut toimenpiteet (kohta b)
Juomamukit ja elintarvikepakkaukset (kohdat a ja b)	Painoon perustuen (tiedot 20:stä EU:n jäsenvaltiosta): <ul style="list-style-type: none"> • 152 037 tonnia muovia juomamukeista (0,46 kilogrammaa henkeä kohti) • 524 003 tonnia elintarvikepakkauksista (1,60 kilogrammaa henkeä kohti) Tuotteiden määrään perustuen (tiedot 11:stä EU:n jäsenvaltiosta): <ul style="list-style-type: none"> • 17 miljardia juomamukia (97 henkeä kohti) • 111 miljardia elintarvikepakkausta (636 henkeä kohti) 	<ul style="list-style-type: none"> • Talouden välineet (27 EU:n jäsenvaltiota) • Tietoisuuden lisääminen (25 EU:n jäsenvaltiota) • Kestävien vaihtoehtojen edistäminen (25 EU:n jäsenvaltiota) • Määrälliset tavoitteet markkinoille saatettujen juomamukien ja elintarvikepakkausten vähentämiseksi (14 jäsenvaltiota)
	Saatettu markkinoille	Erilliskeräys
Juomapullot (kohta c)	2,54 miljoonaa tonnia (5,7 kg henkeä kohti) (tiedot 27:ltä EU:sta jäsenvaltiosta)	1,8 miljoonaa tonnia, mikä tarkoittaa 71 prosentin kokonaiseriilliskeräysastetta (tiedot 26:sta EU:n jäsenvaltiosta; vuoden 2025 tavoite 77 prosenttia)
Kalastusvälineet (kohta d)	22 900 tonnia (tiedot 23:sta EU:n jäsenvaltiosta)	7 500 tonnia, mikä tarkoittaa 32,7 prosentin kokonaiskeräysastetta (tiedot 20:sta EU:n jäsenvaltiosta)

Kohta A: Markkinoille saatetut juomamukien ja elintarvikepakkausten määrät

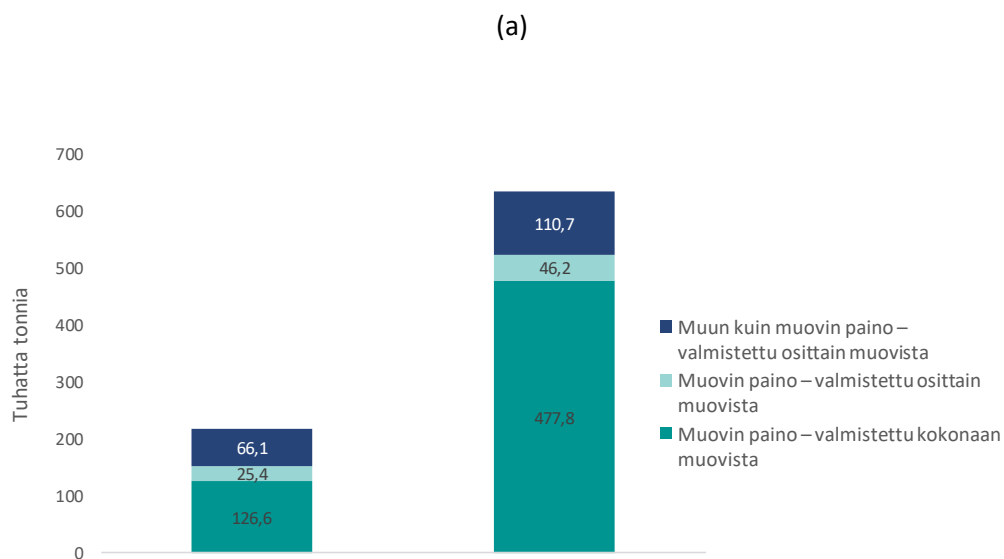
Niistä 27 maasta (25 EU:n jäsenvaltiota ja kaksi ETAan kuuluvaa EFTA-valtiota), jotka ilmoittivat markkinoille saatettujen juomamukien ja elintarvikepakkausten määrät, 15 antoi tiedot ainoastaan painon mukaan, kuusi ainoastaan tuotteiden lukumäärän mukaan ja kuusi kummankin kriteerin mukaan. Mikään maa ei käyttänyt mahdollisuutta mukauttaa näitä määriä siirtoihin, joiden alkuperä-tai määräämaa on muu jäsenvaltio tai EU:n ulkopuolinen maa.

Ilmoitetut arvot vaihtelevat suuresti maittain tuotteen, mittarin (muovin paino tuotteissa ja tuotteiden kokonaispaino) ja raportointitavan (painon tai tuotteiden lukumäärän mukaan) mukaan. Painoon perustuvien arvojen osalta (kaavio 1 (a)) vuonna 2022 ilmoitettiin saatetun markkinoille yhteensä 526 482 tonnia elintarvikepakkauksista peräisin olevaa muovia (josta 524 003 tonnia tuli EU:n jäsenvaltioista) ja 152 290 tonnia juomamukeista peräisin olevaa muovia (josta 152 037 tonnia tuli EU:n jäsenvaltioista). Tämä vastaa 1,60 kilogrammaa elintarvikepakkauksista peräisin olevaa

muovia henkeä kohti ja 0,46 kilogrammaa juomamukeista peräisin olevaa muovia henkeä kohti¹ (nämä arvot koskevat myös alaryhmää, johon kuuluvat vain EU:n jäsenvaltiot). Kokonaispaino, mukaan lukien muut kuin muoviset osat, oli 637 456 tonnia elintarvikepakkauksista (josta 634 744 tonnia tuli EU:n jäsenvaltioista) ja 218 469 tonnia juomamukeista (josta 218 092 tonnia tuli EU:n jäsenvaltioista). Osittain muovista valmistettujen tuotteiden keskimääräinen muovisisältö (EU- ja ETA-/EFTA-valtioiden keskiarvo) oli 27,8 prosenttia kokonaispainosta juomamukien osalta ja lähes 30 prosenttia kokonaispainosta elintarvikepakkausten osalta (nämä arvot ovat lähes samat vain EU:n jäsenvaltioita sisältävän osajoukon osalta). Muutamit maat ilmoittivat hyvin suuria lukuja, mikä vaikutti merkittävästi elintarvikepakkausten arvoihin (ks. kaavio 2 ja kaavio 3). Ilmoitetut määrät ovat yhteensä 7,9 prosenttia samoissa maissa syntyvän muovipakkausjätteen määrästä².

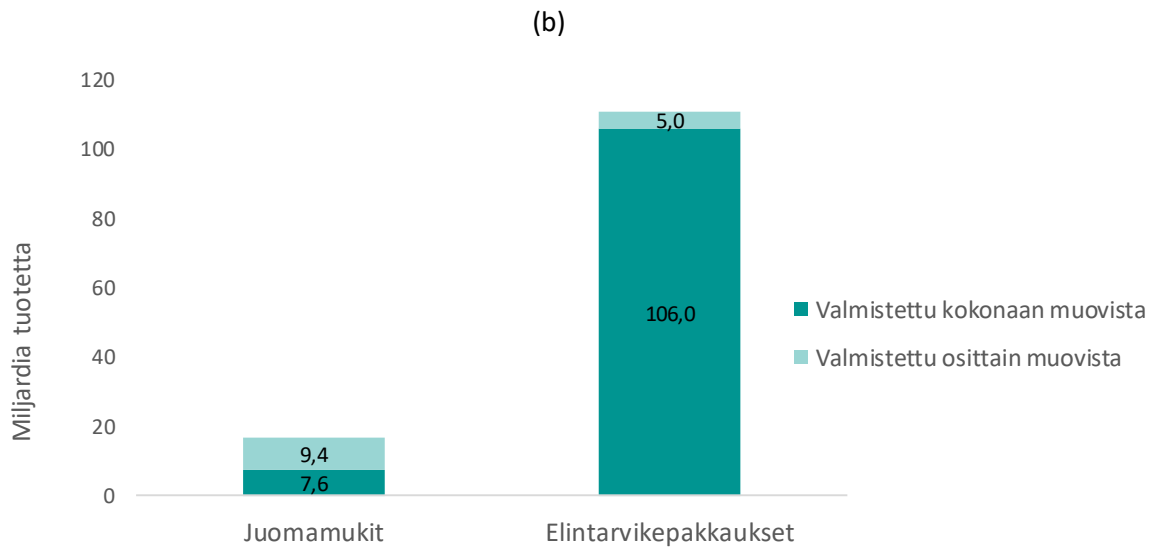
Tuotteiden määrän mukaan (kaavio 1(b)) vuonna 2022 markkinoille ilmoitettiin saatetun 17,3 miljardia juomamukia (joista 17 miljardia tuli EU:n jäsenvaltioista) ja 111,1 miljardia elintarvikepakkausta (joista 111,06 miljardia tuli EU:n jäsenvaltioista). Nämä kokonaismäärät vastaavat 95,9 juomamukia (97:ää EU:n jäsenvaltioiden osalta) ja 616,7 elintarvikepakkausta (636:tta EU:n jäsenvaltioiden osalta) henkeä kohti. 88,5 prosenttia kokonaismäärästä (88,8 prosenttia EU:n jäsenvaltioiden osalta) oli kokonaan muovista valmistettuja tuotteita.

Kaavio 1: EU:n markkinoille vuonna 2022 saatetut kertakäyttöiset muoviset juomamukit ja elintarvikepakkaukset, painoon (a) ja tuotteiden lukumäärään (b) perustuvat absoluuttiset kokonaisarvot.

¹ Henkeä kohti lasketut arvot perustuvat kokonaispainon jakamiseen raportoivien maiden kokonaisväkiluvulla. Väkilukutiedot tulevat Eurostatilta (keskimääräinen maakohtainen väkiluku vuonna 2022, [Eurostat \(2024a\)](#)).

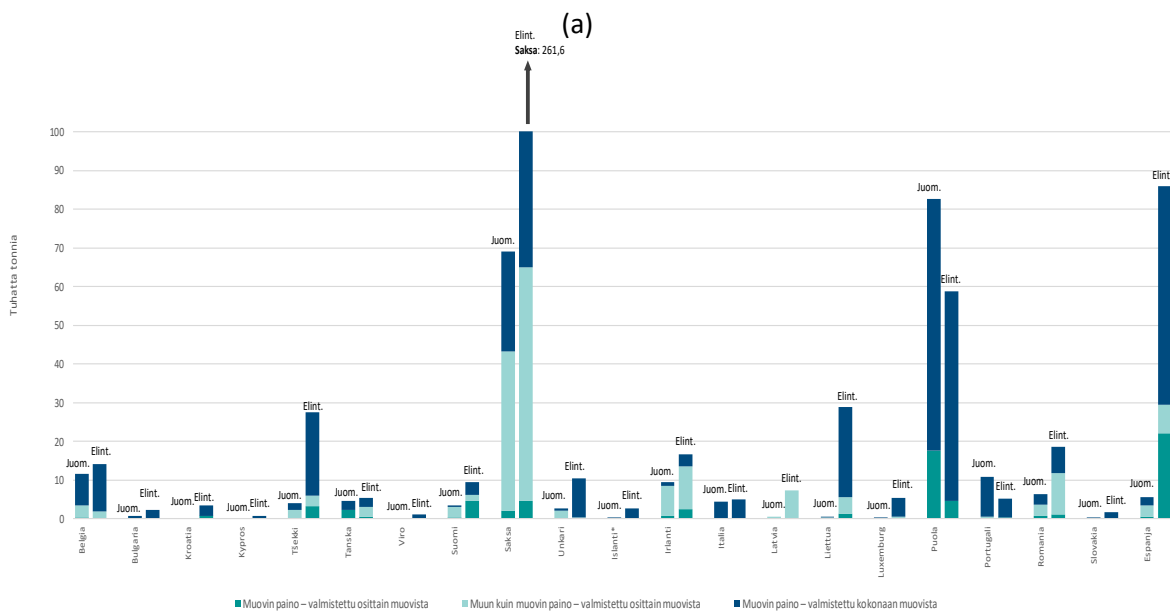
² Laskettu tapauskohtaisesti tätä arviointia varten jakamalla molempien kohdassa a tarkoitettujen tuotteiden muovipaino syntyneen pakkausjätteen määrällä, ottaen huomioon tämän kohdan ilmoittaneiden maiden alaryhmä. Tuotteen muovipainossa otetaan huomioon kokonaan muovista valmistettujen tuotteiden paino ja osittain muovista valmistettujen tuotteiden muovisisältö. Syntyneen muovipakkausjätteen määrät on haettu Eurostatin tilastoista ”[Packaging waste by waste management operations](#)” (pakkausjäte jätehuoltotoiminnoittain). Tätä vertailua tulee pitää vain suuntaa-antavana. Muovipakkausjätteen määrä saatetaan edelleen aliarvioida joissakin maissa, kuten varhaisvaroitusten arvioinnit ([EEA, 2022](#)) osoittavat.

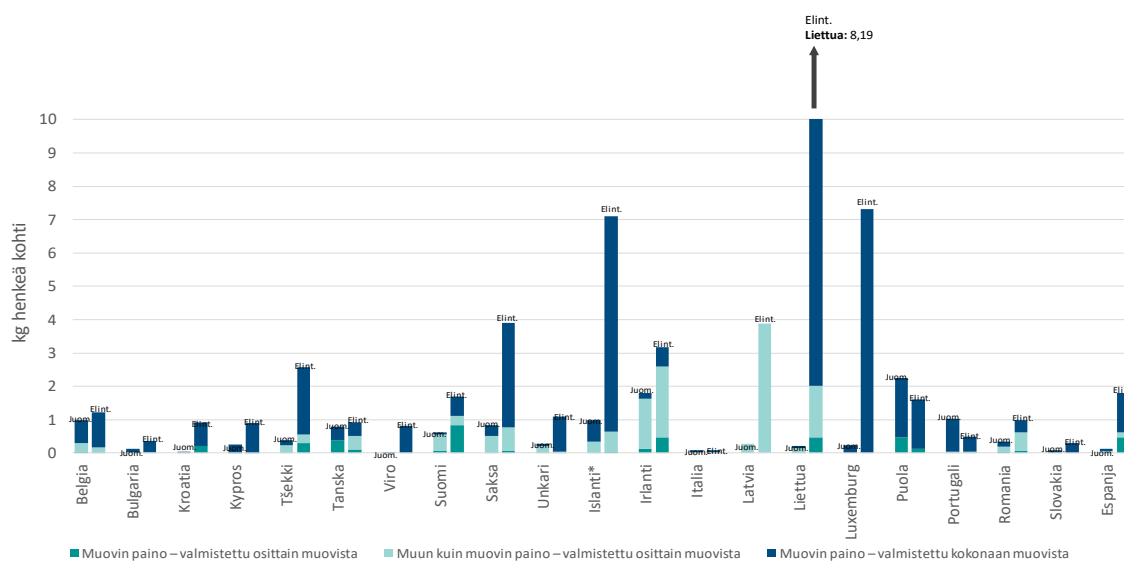
Huomautus: Kaavio 1 (a) perustuu 20:n EU:n jäsenvaltion tietoihin. Kaavio 1 (b) perustuu 11:n EU:n jäsenvaltion tietoihin. Ks. maakohtainen erittely kaaviossa 2.

Kaavio 2: Vuonna 2022 markkinoille saatetut kertakäyttöiset muoviset juomamukit ja elintarvikepakkaukset (EU:n jäsenvaltioiden ja ETAan kuuluvien EFTA-valtioiden osalta), absoluuttiset arvot maittain perustuen painoon (a) ja henkeä kohti laskettuihin arvoihin (b). Kaaviosta puuttuvat maat eivät ilmoittaneet tähän toimintatapaan perustuvia tietoja.

Kaaviossa 2 (a) esitetään maiden ilmoittamat tiedot ja kaaviossa 2 (b) henkeä kohti lasketut arvot, joissa on huomattavaa vaihtelua maiden välillä.

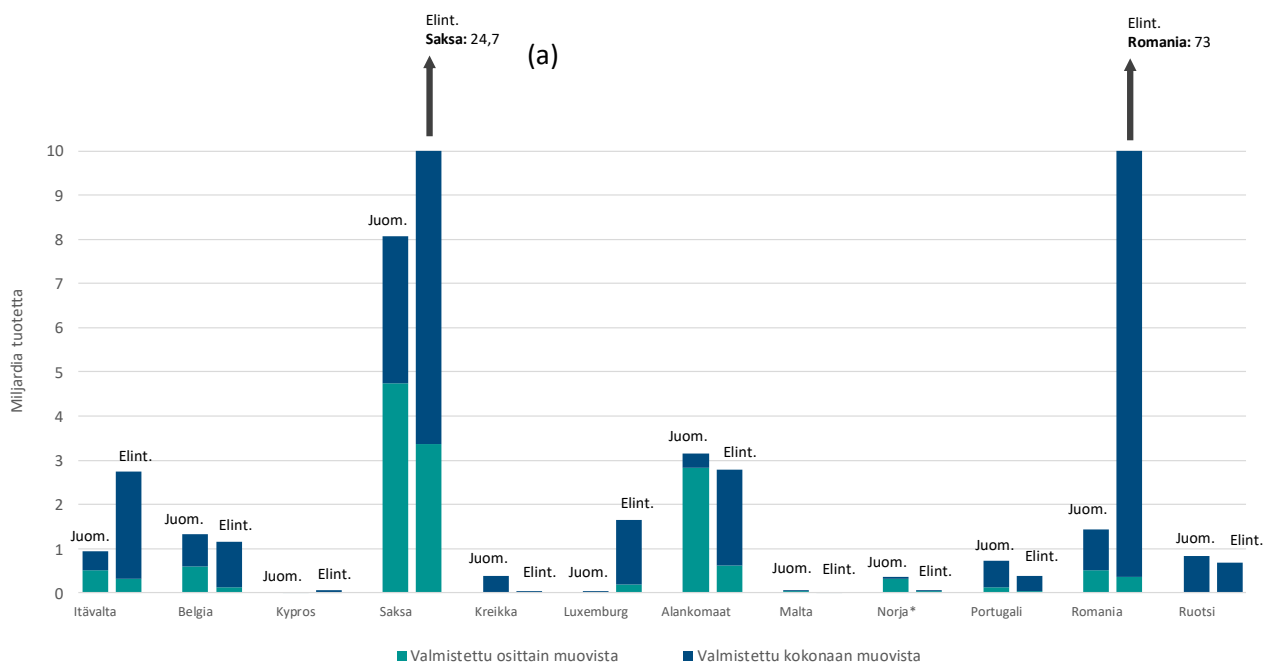
(b)

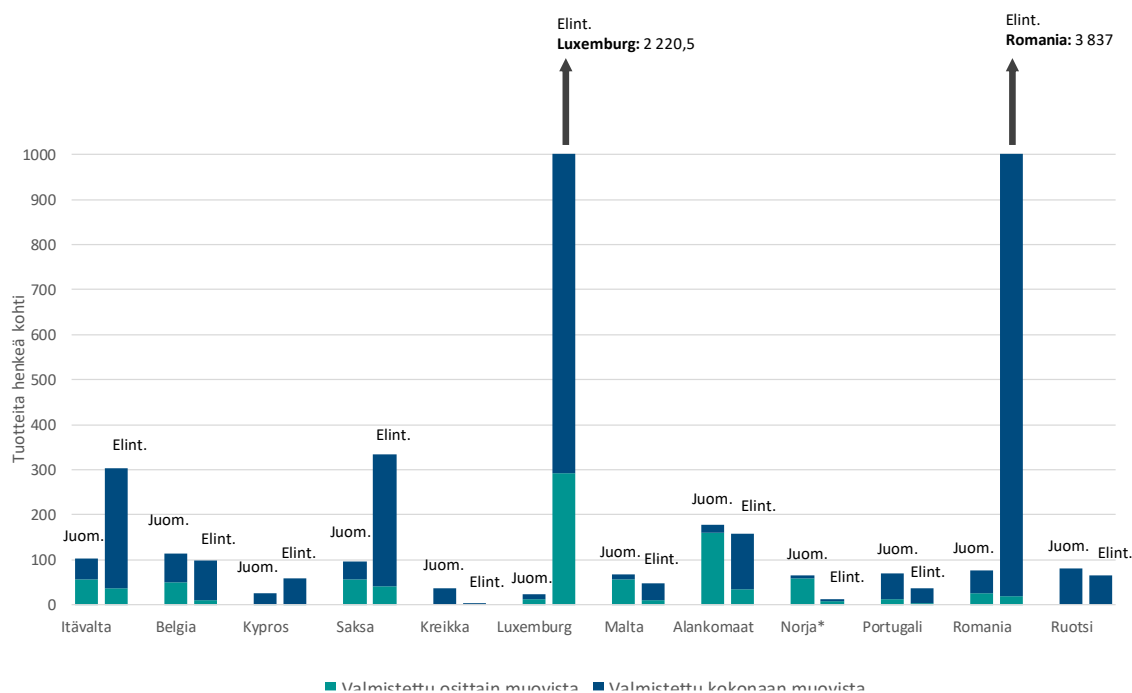
Huomautus: * ETAan kuuluvat EFTA-valtiot.

Kaavio 3: Vuonna 2022 markkinoille saatetut kertakäyttöiset muoviset juomamukit ja elintarvikepakkaukset (EU:n jäsenvaltioiden ja ETAan kuuluvien EFTA-valtioiden osalta), absoluuttiset arvot maittain perustuen tuotteiden määrään (a) ja henkeä kohti laskettuihin arvoihin (b). Kaaviosta puuttuvat maat eivät ilmoittaneet tähän toimintatapaan perustuvia tietoja.

Kaaviossa 3 esitetään tiedot, jotka on ilmoitettu tuotteiden lukumäärän perusteella absoluuttisina määrinä (a) ja henkeä kohti laskettuina arvoina (b).

(b)

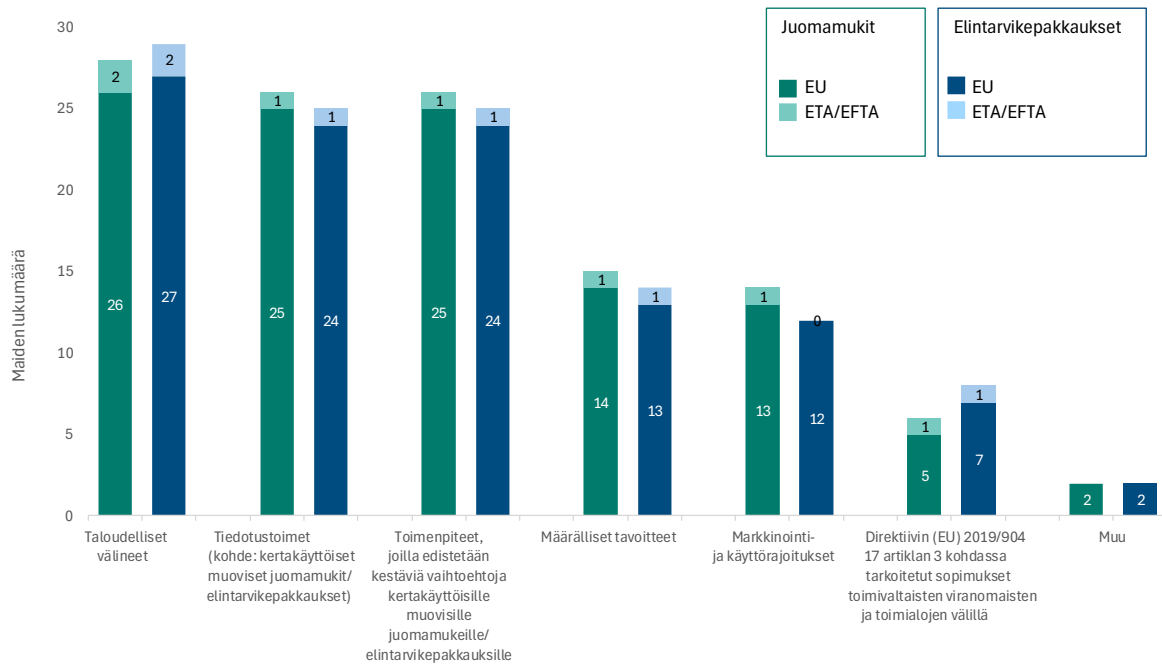

Huomautus: * ETAan kuuluvat EFTA-valtiot.

Kohta B: Juomamukien ja elintarvikepakkausten kulutusta vähentävät toimenpiteet

Raportointilomakkeessa oli luettelo toimenpiteistä, jotka oli luokiteltu luokan ja alaluokan mukaan, ja maita pyydettiin merkitsemään, mitä näistä toimenpiteistä ne ovat soveltaneet. Kaikki maat ilmoittivat käyttäneensä taloudellisia välineitä ja useimmat kertoivat toteuttaneensa toimia tietoisuuden lisäämiseksi ja kestävien vaihtoehtojen edistämiseksi (kaavio 4). Useimmissa maissa juomamukien ja elintarvikepakkausten osalta ilmoitetut toimenpiteet olivat samat.

Kaavio 4: Kertakäyttöisten muovisten juomamukien ja elintarvikepakkausten kulutusta vähentäviä toimenpiteitä vuonna 2022 toteuttaneiden maiden lukumäärä (EU:n jäsenvaltiot ja ETAan kuuluvat EFTA-valtiot).

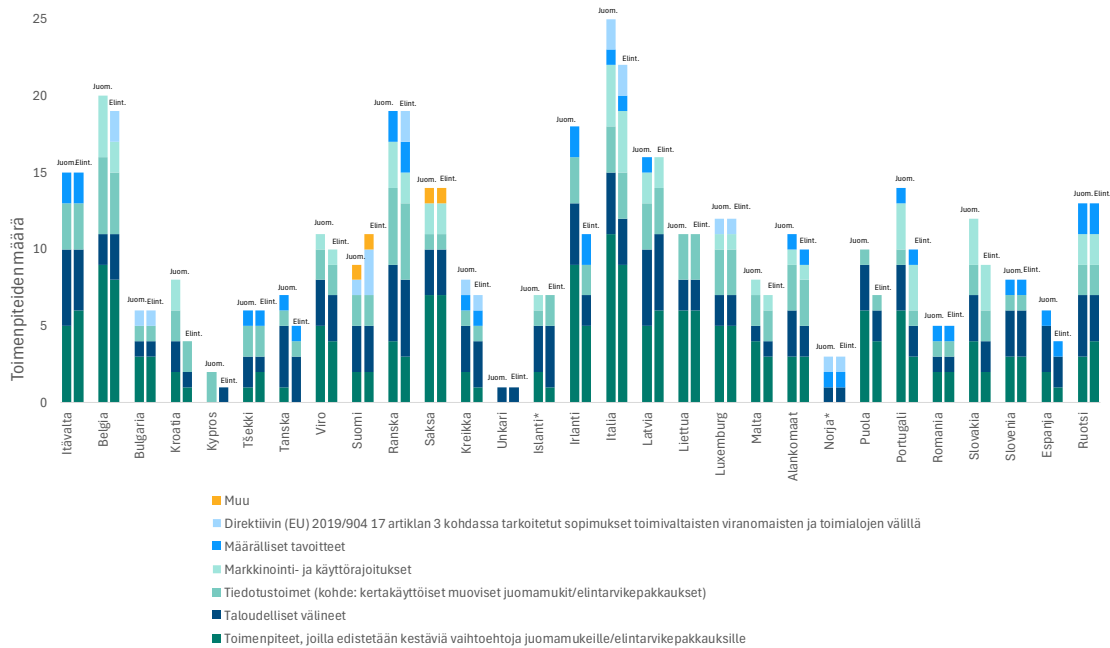

Toimenpiteet liittyvät usein pakkauksia koskeviin politiikkoihin tai kertakäyttömuovidirektiivin täytäntöönpanoon. Jotkin ilmoitetut toimenpiteet tulevat voimaan myöhemmin eivätkä vielä näy tässä raportissa.

Usein ilmoitettujen toimenpiteiden alaluokat olivat seuraavat: i) laajennetut tuottajan vastuun velvoitteet (20 EU:n jäsenvaltiota), ii) kampanjat, joilla lisätään tietoisuutta kielteisistä ympäristövaikutuksista (21 EU:n jäsenvaltiota), iii) toimenpiteet, joilla edistetään kestäviä vaihtoehtoja näille kertakäyttöisille muovituotteille (esimerkiksi uudelleenkäytettävät elintarvikepakkaukset) (19 EU:n jäsenvaltiota), iv) yrityksille asetetut velvoitteet tai kannustimet tarjota kestäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovituotteille myyntipaikassa loppukuluttajalle (17 EU:n jäsenvaltiota) ja v) toimenpiteet, joilla edistetään ilmaisten julkisten juomavesilähteiden käyttöä ja kannustetaan ihmisiä ottamaan vesipisteelle mukaan uudelleentäytettävä muki tai juomaan suoraan vesipisteestä (14 EU:n jäsenvaltiota). 14 EU:n jäsenvaltiota ilmoitti ottaneensa käyttöön määrällisiä tavoitteita markkinoille saatettujen kertakäyttöisten muovisten juomamukien ja elintarvikepakkauksien määrän vähentämiseksi. Liitteessä 1 on annettu kaikki toimenpiteet luokittain ja alaluokittain, ja liitteessä 2 on yksityiskohtaiset tiedot määrällisistä tavoitteista.

Voimassa olevien toimenpiteiden kokonaismäärä vaihteli maittain (kaavio 5). On huomattava, että maat viittasivat hyvin usein samaan politiikan välineeseen toimenpiteiden eri luokissa ja alaluokissa. Jotkin maat luettelivat useamman kuin yhden politiikan viittaukseksi tiettyyn alaluokkaan.

Kaavio 5: Vuonna 2022 voimassa olleet kertakäyttöisten muovisten juomamukien ja elintarvikepakkauksien kulutuksen vähentämistä koskevat toimenpiteet (EU:n jäsenvaltiot ja ETAan kuuluvat EFTA-valtiot).

Huomautus: * ETAan kuuluvat EFTA-valtiot.

Näistä luvuista ei käy ilmi, missä määrin mainitut toimenpiteet on pantu täytäntöön ja missä määrin ne on toteutettu. Lisäksi ei ole mahdollista arvioida, ovatko ilmoitetut toimenpiteet oikeasuhteisia ja syrjimättömiä.

Kohta C: Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräys

Kaikki 29 maata (27 EU:n jäsenvaltiota ja kaksi ETAan kuuluvaa EFTA-valtiota) toimittivat tiedot markkinoille saatettujen kertakäyttöisten muovisten juomapullojen painosta. Jotkin maat mainitsivat näissä tiedoissa vaikutukset, joita näiden pullojen siirroilla EU-maiden välillä ja EU:n ulkopuolisten maiden viennillä/tuonnilla on ollut³, esittämättä kuitenkaan erillisiä lukuja⁴. Neljä EU:n jäsenvaltiota käytti komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2021/1752 annettua vaihtoehtoa arvioidakseen markkinoille saatettujen pullojen määrät tästä tuotteesta syntyvän jätteen painona. Tässä tapauksessa maiden oli ilmoitettava määrät neljän jätevirran perusteella: i) jätteet, jotka kerätään erikseen kertakäyttömuovidirektiivin vaatimusten mukaisesti⁵, ii) jätteet, jotka kerätään erikseen, mutta ei kertakäyttömuovidirektiivin vaatimusten mukaisesti, iii) sekalaiset yhdyskuntajätteet ja iv) ympäristöön hylätty jäte. Tietoja toimitettiin kaikista virroista ii) kohtaa lukuun ottamatta.

³ Esimerkiksi Viro mainitsi naapurimaista tulevat virrat syyksi siihen, että erilliskeräyksen luvut ovat suurempia kuin markkinoille saatetut määrät, ja Malta totesi, että muista maista tulevien virtojen huomioon ottaminen kesäkaudella on tärkeää.

⁴ Ainoastaan Espanja ilmoitti nolla-arvot perustuen oletukseen, että sisään ja ulos tulevat virrat ovat tasapainossa.

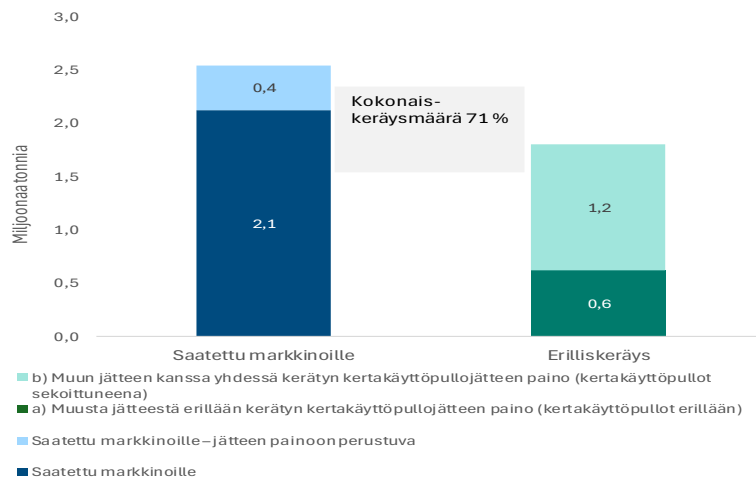
⁵ Kun jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) kertakäyttöpullojäte on kerätty kierrätystä varten muusta jätteestä erillään

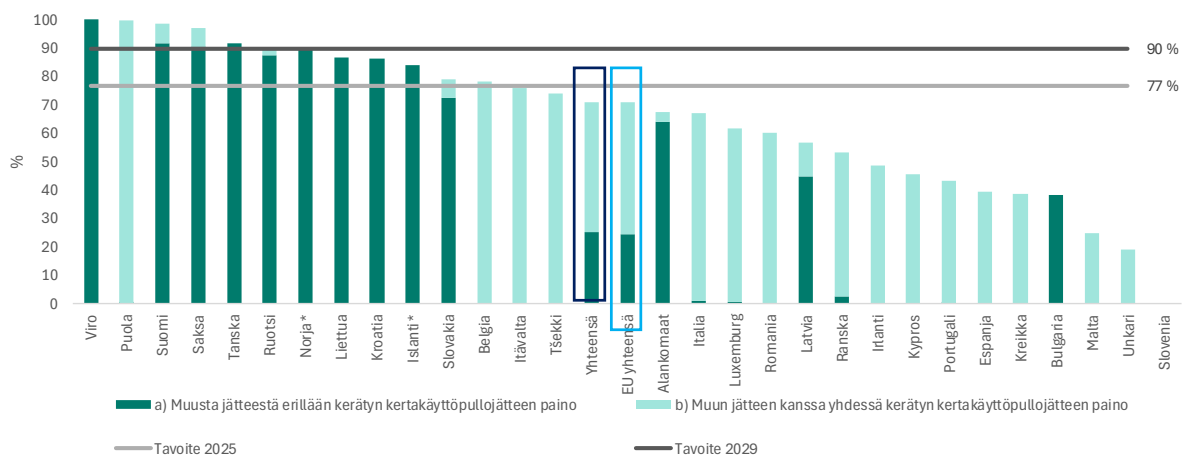
b) kertakäyttöpullojäte on kerätty yhdessä yhdyskuntajätteen muiden pakkausjätejakeiden kanssa tai erilliskerätty kierrätystä varten yhdessä yhdyskuntajätteen muiden kuin pakkaustuotteita olevien muovi-, metalli-, paperi- tai lasijakeiden kanssa ja i) keräysjärjestelmässä ei kerätä jätettä, joka todennäköisesti sisältää vaarallisia aineita, ii) jätteen keräys ja sen jälkeinen lajittelu suunnitellaan ja toteutetaan siten, että minimoidaan kerätyn kertakäyttöpullojätteen saastuminen muovijätteistä, jotka eivät ole peräisin tällaisista pulloista, ja muusta jätteestä ja iii) jätehuoltotoimijat perustavat laadunvarmistusjärjestelmät, joilla varmistetaan, että i) ja ii) kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät.

Vuonna 2022 markkinoille ilmoitettiin saatetun yhteensä 2,56 miljoonaa tonnia kertakäyttöisiä muovisia juomapulloja (joista 2,54 miljoonaa tonnia tuli EU:n jäsenvaltioista), mikä vastaa 5,7 kiloa henkeä kohti (koskee myös EU:n jäsenvaltioiden alaryhmää). 1,83 miljoonaa tonnia (josta 1,8 miljoonaa tonnia tuli EU:n jäsenvaltioista) ilmoitettiin erikseen kerätyiksi kertakäyttömuovidirektiivin vaatimusten mukaisesti, mikä vastaa EU:n jäsenvaltioiden osalta 71 prosentin erilliskeräysastetta (71,2 prosenttia, kun otetaan huomioon myös ETAan kuuluvat EFTA-valtiot) (kaavio 6). Raportoivista 26 maasta 12 (10 EU:n jäsenvaltiota) ilmoitti erilliskeräysasteista, jotka ylittävät kertakäyttömuovidirektiivissä vuodelle 2025 asetetun 77 prosentin tavoitteen, ja kuusi EU:n jäsenvaltiota ilmoitti jopa erilliskeräysasteista, jotka ylittävät vuodelle 2029 asetetun 90 prosentin tavoitteen (kaavio 7).

Kaavio 6: Markkinoille saatetut ja erikseen kerätyt kertakäyttöiset muoviset juomapullot (EU:n jäsenvaltiot), kokonaisarvot vuonna 2022.

Kaavio 7: Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräysaste maittain vuonna 2022 (EU:n jäsenvaltiot ja ETAan kuuluvat EFTA-valtiot).

Huomautus: Maat on järjestetty erilliskeräysasteen mukaan. Slovenia ei ilmoittanut tietoja.

Kymmenellä niistä 12 maasta, jotka saavuttivat vuoden 2025 tavoitteen jo vuonna 2022, on käytössä pantiin perustuvia palautusjärjestelmiä kertakäyttöisiä muovisia juomapulloja varten. Tämä osoittaa,

että panttiin perustuva palautusjärjestelmä, joka jäsenvaltioiden on otettava käyttöön uuden pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen mukaan, on tehokas. Monet maat ovat jo ottamassa käyttöön tällaisia järjestelmiä tai aikovat tehdä niin pian (ks. lisätietoja liitteessä 3).

Markkinoille saatettujen kertakäyttöisten muovisten juomapullojen määrät vaihtelivat merkittävästi eri maissa vuonna 2022 (ks. absoluuttiset ja henkeä kohti lasketut luvut liitteessä 4). Suurimman väestömäärän maat ilmoittivat odotetusti suurimmat absoluuttiset määrät (Saksa, Italia, Ranska, Puola ja Espanja). Maltan ja Kyproksen henkeä kohti lasketut luvut olivat kuitenkin korkeimmat. Erilliskeräyksen osalta 23 maata (22 EU:n jäsenvaltiota) ilmoitti tietoja erilliskerättävistä kertakäyttöisistä muovisista juomapulloista, jotka kerättiin yhdessä muiden jätevirtojen kanssa. Yhteensä 18 maata ilmoitti niiden kertakäyttöisten muovisten juomapullojen määrät, jotka kerättiin kaikista muista jätevirroista erillisesti, pääasiassa panttijärjestelmän kautta. Muut maat ilmoittivat vain luvun nolla joko siksi, että i) käytössä ei ole järjestelmiä, joilla keräys voitaisiin toteuttaa muista jätevirroista erillisesti, ii) pullonkeräys tapahtuu yhdessä muiden kuivajätevirtojen kanssa tai iii) on epävarmuutta siitä, voidaanko käytössä olevilla järjestelmillä kerätä pulloja täysin erillisesti muista jätevirroista.

Kohta D: Markkinoille saatettujen ja jätteenä kerättyjen muovien sisältävien kalastusvälineiden määrät

Yhteensä 25 maata (23 EU:n jäsenvaltiota ja kaksi ETAan kuuluvaa EFTA-valtiota) ilmoitti tietoja markkinoille saatetuista muovien sisältävistä kalastusvälineistä. Näistä maista 22 (20 EU:n jäsenvaltiota ja kaksi ETAan kuuluvaa EFTA-maata) ilmoitti tietoja kerätyistä kalastusvälinejätteistä. Useimmat maat ilmoittivat vain pakolliset tiedot eli kalastusvälineiden kokonaismäärän ilman lisäjaottelua. Kuusi maata (viisi EU:n jäsenvaltiota) toimitti kuitenkin tietojen lisäerittelyn joko kalastusvälineiden tyyppin tai materiaalin (muovi, metalli tai kumi) mukaan (ks. eritellyt tiedot liitteessä 5).

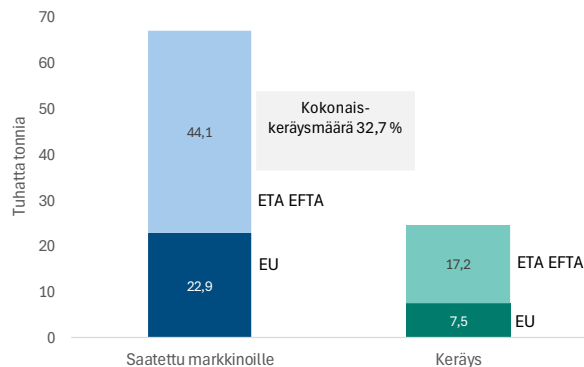
Vuonna 2022 markkinoille ilmoitettiin saatetun yhteensä 67 000 tonnia kalastusvälineitä (joista 22 900 tuli EU:n jäsenvaltioista) ja kalastusvälinejätettä kerättiin 24 700 tonnia (josta 7 500 tuli EU:n jäsenvaltioista)⁶. Tämä tarkoittaa, että EU:n jäsenvaltioiden kokonaiskeräysaste oli 32,7 prosenttia (36,8 prosenttia, kun myös ETAan kuuluvat EFTA-valtiot otetaan mukaan) (kaavio 8). Keräysaste vaihteli eri maiden välillä nollostä prosentista yli 100 prosenttiin (kaavio 9) (viimeksi mainittu koskee yleensä maita, joilla on laaja rannikko). Sisämaamaat ilmoittivat kaiken kaikkiaan sekä markkinoille saatetulle että kerätyille määrälle nollan prosentin arvot, vaikka kalastusvälineitä voitaisiin mahdollisesti saattaa niiden markkinoille. Vaikka kertakäyttömuovidirektiivissä ei aseteta määrällisiä sitovia keräystavoitteita, jäsenvaltioiden, joilla on merivesiä, on 1. tammikuuta 2025 alkaen asetettava vuosittain kansalliset keräysasteet kierrätettäväksi tarkoitettua muovia sisältävälle kalastusvälinejätteelle. Tänä vuonna raportoidut tiedot muodostavat perustan sen arvioimiseksi, onko mahdollista asettaa sitovia keräystavoitteita kertakäyttömuovidirektiivin vuonna 2027 tehdyn arvioinnin jälkeen.

Markkinoille saatettujen ja kerättyjen kalastusvälineiden määrät vaihtelivat huomattavasti eri maissa (kaavio 10), ja seuraavien välillä oli voimakas korrelaatio: i) markkinoille saatetut määrät ja kerätyt määrät ja ii) kyseiset arvot ja kalastuslaivaston vetoisuus kussakin maassa (ks. kalastuslaivaston kokoa koskevat tiedot liitteessä 6). Maakohtaiset arvot vaihtelivat muutamista tonneista 42 000 tonniin markkinoille saatettuja kalastusvälineitä ja jopa 15 000 tonniin kerättyä kalastusvälinejätettä. Suurimmat markkinoille saatetut määrät ilmoitettiin Norjassa, Liettuassa, Ranskassa ja Portugalissa. Tämä näyttää osittain heijastavan eri maiden erilaisia tilanteita, mutta myös osittain eroavaisuuksia

⁶ Arvoihin ja kokonaisarvoihin ei ole sisällytetty tietoja, joita on pyydetty pitämään luottamuksellisina.

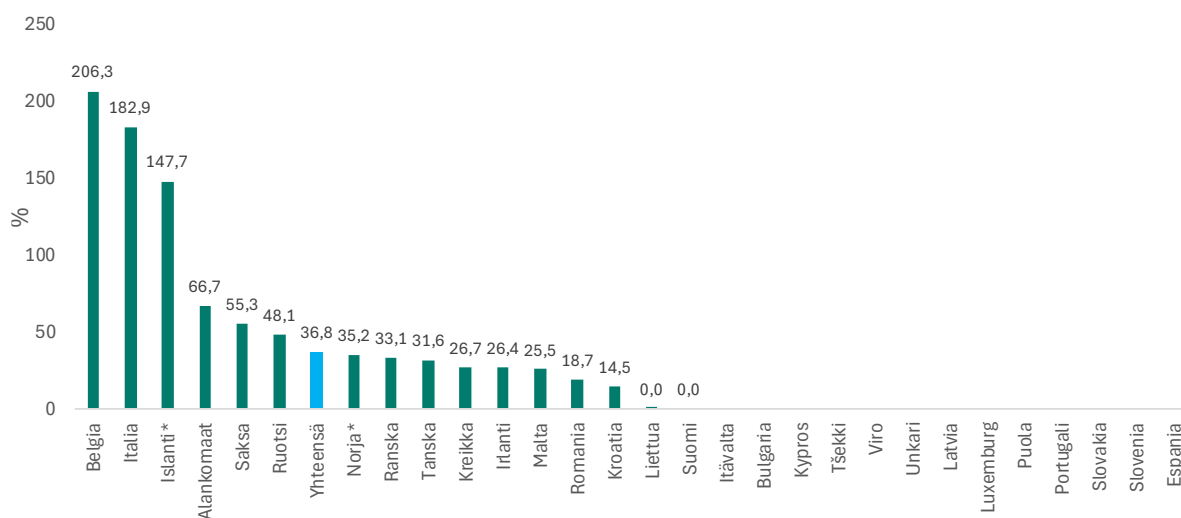
tiedonkeruussa (ks. kohta ”Tietolähteet ja menetelmät”), koska maat ilmoittivat usein vaikeuksista raportoida tarkkoja tietoja (ks. kohta ”Luotettavuus”).

Kaavio 8: Markkinoille saatetut kalastusvälineet ja kerätty kalastusvälinejäte, vuoden 2022 kokonaisarvot (EU:n jäsenvaltiot ja ETAan kuuluvat EFTA-valtiot).

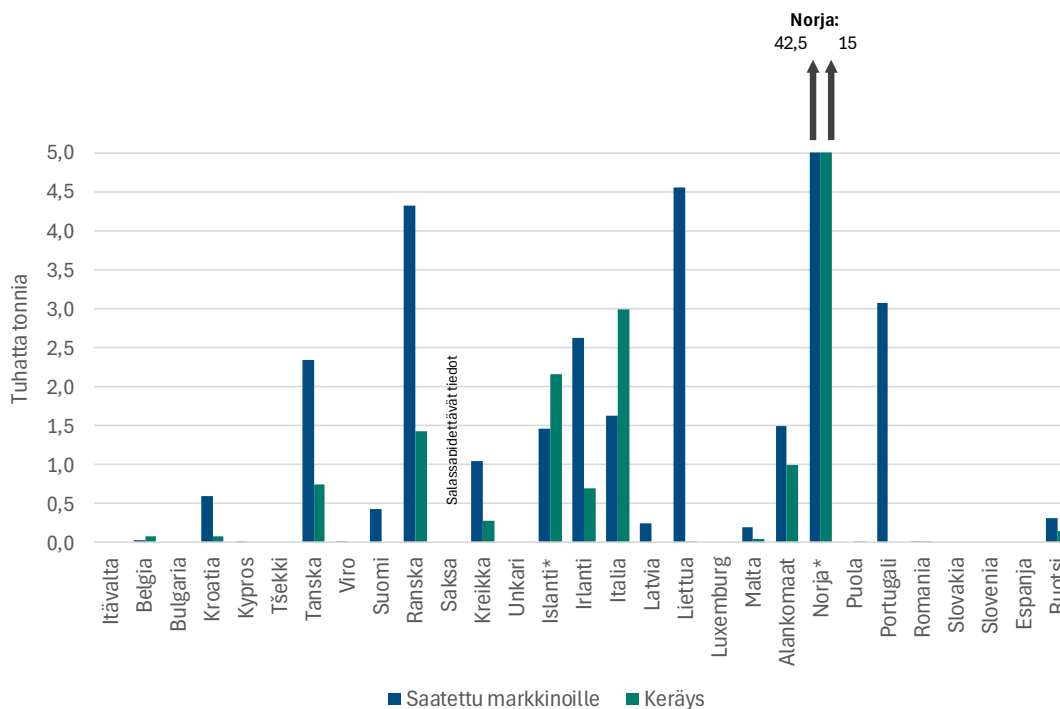
Huomautus: Kaavioon ei ole sisällytetty tietoja, joita on pyydetty pitämään luottamuksellisina.

Kaavio 9: Kalastusvälinejätteen keräysaste maittain, 2022 (EU:n jäsenvaltiot ja ETAan kuuluvat EFTA-valtiot). Lähde: oma laskelma, joka perustuu raportoituihin tietoihin, markkinoille saatetut määrät jaettuna kerätyillä määrillä.

Huomautus: Tietoja raportoineet maat on järjestetty keräysasteen mukaan.

Kaavio 10: Kohdassa d ilmoitetut markkinoille saatetut kalastusvälineet ja kerätty kalastusvälinejäte, absoluuttiset arvot maittain, 2022 (EU:n jäsenvaltiot ja ETAan kuuluvat EFTA-valtiot).

3. Tiedonkeruun järjestäminen ja tiedon laatu

Tietojenkeruun järjestäminen

Johtavien raporttien nimeäminen kesti 1–8 kuukautta. Viivästykset johtuivat henkilöstöpulasta tai instituutioiden rakenneuudistuksesta joissakin maissa. Raporttoijiksi nimettiin useimmiten ministeriöitä, joiden tehtäväkenttään kuuluu ympäristökysymyksiä, ja kansallisia ympäristövirastoja (ks. luettelo kansallisista raportointitahoista liitteessä 7).

Vuoden 2024 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien Euroopan ympäristökeskus kehitti ja testasi raportointilomakkeita komission puolesta ja tiiviissä yhteistyössä sen kanssa. Virasto loi myös tukimateriaalia, muun muassa [ilmoittamista koskevan käsikirjan](#), ja järjesti kolme verkkoseminaaria prosessin selventämiseksi. Virasto kehitti [verkkosivuston](#), jolla maille tiedotetaan oikeudellisesta kehyksestä ja tarjotaan pääsy materiaaleja tukeviin lomakkeisiin. Jatkovaa tukea annettiin tukipalvelun kautta.

Euroopan ympäristökeskus tarkasti ilmoitetut tiedot saapumisen yhteydessä perusteellisesti komission puolesta ja tiiviissä yhteistyössä komission kanssa. Se myös paransi tietoja yhdessä kansallisten raporttien kanssa sen varmistamiseksi, että elementit oli raportoitu oikein, pakolliset kentät oli täytetty ja laaduntarkastusraportin selitykset olivat täysin ymmärrettäviä. Tietojenkeruun jälkeen mailta pyydettiin palautetta kyselylomakkeen avulla. Vastauksista ilmeni, että prosessiin oltiin hyvin tyytyväisiä, ja niissä viitattiin vuoden 2025 raportointia koskeviin tietohaasteisiin (ks. yksityiskohtaiset tiedot liitteessä 8).

Tietojen laatu

Maat käyttivät erilaisia tietolähteitä ja menetelmiä ja toivat usein esiin tarkkuusongelmia. Laadunvarmistusprosessissa havaittiin myös usein esiintyviä johdonmukaisuuteen liittyviä ongelmia, joita korjattiin mahdollisimman paljon antamalla raporttoijille virtaviivaiset ohjeet. Kansalliset raporttoijat ovat kuitenkin saattaneet tulkita tietovaatimuksia eri tavoin, esimerkiksi kun on kyse olennaisimpien toimenpiteiden valitsemisesta kertakäyttömuovien kulutuksen vähentämiseksi (kohta

b). Koska tietojen tiettyjen ominaisuuksien ja rajallisen saatavuuden ymmärtämiseksi tarvittavien tärkeiden kenttien täyttäminen ei ollut pakollista, laadunvarmistusprosessissa ei ehkä tunnistettu kaikkia merkityksellisiä tietojen saatavuuden puutteita. Tästä syystä tämän ensimmäisen vuoden raportoinnin tuloksiin on suhtauduttava varauksella. Erityisesti on tärkeää pidättäytyä vertailemasta eri maista ilmoitettuja tietoja.

Tietolähteet ja menetelmät

Maiden tiedot perustuivat useisiin eri lähteisiin, usein useampaan kuin yhteen, ja jotkin maat ilmoittivat tietolähteistään käyttämällä eri luokitusta kuin tietojen toimittamismuodossa⁷ annettu luokitus. Monet maat korostivat tietojen laatuun liittyviä ongelmia ja totesivat, että ne uskoivat pystyvänsä antamaan parempia arvioita seuraavana vuonna. Joissakin tapauksissa maat toimittivat lukuja muista vuosista kuin 2022, koska vuoden 2022 tietoja ei ollut saatavilla.

Kohdan a osalta päälähteenä olivat laajennetut tuottajavastuujärjestelmät ja erityiset kyselytutkimukset (ks. liite 9). Vain yksi maa (Liettua) käytti (juomamukien) panttijärjestelmästä saatuja tietoja. Useimmissa tapauksissa maat käyttivät juomamukeille ja elintarvikepakkauksille samoja tietolähteitä ja menetelmiä, ja maat tukeutuivat usein jätehuollon tietoihin. Useimmat maat, jotka käyttivät laajennettujen tuottajavastuujärjestelmien tietoja, raportoivat painon perusteella. **Kohdan b** tietojen toimittamismuodossa ei pyydetty raportoijia täsmentämään tämän kohdan raportoinnissa noudatettua menetelmää. Raportoitujen toimenpiteiden moninaisuus⁸ osoittaa, että eri maiden menetelmät ovat varsin erilaisia. **Kohdan c** (markkinoille saatetut ja erikseen kerätyt kertakäyttöiset muoviset juomapullot) osalta panttiin perustuvat palautusjärjestelmät ja laajennetut tuottajavastuujärjestelmät sekä jätetilastot olivat useimmin mainittuja tietolähteitä (ks. liite 9).

Kohdassa d (markkinoille saatetut kalastusvälineet ja kerätty kalastusvälinejäte) lähteet, joita käytettiin useimmin ja joita suurimmat määrät ilmoittaneet maat käyttivät, olivat välinetuottajille ja satamaoperaattoreille tehdyt kyselytutkimukset sekä kauppatilastot (ks. liite 9). Neljä maata ilmoitti käyttäneensä laajennettua tuottajan vastuuta koskevien järjestelmien tietoja. Yksikään maa ei ilmoittanut käyttäneensä tietojen johtamiseen muuntokertoimia.

Täydellisyys

Yhteensä 29 maata – kaikki EU:n jäsenvaltiot ja kaksi ETAan kuuluvaa EFTA-valtiota (Islanti ja Norja) – ilmoitti tiedot vuoden 2024 raportointivelvoitteidensa täyttämiseksi. Kaikki nämä maat ilmoittivat kohtia b ja c koskevat tiedot, 27 maata ilmoitti kohtaa a koskevat tiedot ja 25 maata kohtaa d koskevat tiedot. Useimmat maat ilmoittivat vain pakolliset tiedot. Mikään maa ei toimittanut tietoja, joiden avulla olisi mahdollista arvioida siirtojen, kaupan, vapaamatkustajien, verkkokaupan tai *de minimis* -sääntöjen vaikutuksia. Kohdan b osalta pakolliset tiedot olivat hyvin rajallisia, mikä vaikeutti voimassa olevien toimenpiteiden tunnistamista ja ymmärtämistä.⁹ Kohdan a raportoinnin osalta maaraporteista puuttui joitakin pakollisia tietokenttiä, mikä johtui usein seuraavista syistä: i) tiedot osittain muovista valmistetuista tuotteista olivat rajalliset tai ii) tilastot, joissa ei erotettu toisistaan kokonaan muovista

⁷ Esimerkiksi Unkari viittasi kohdan a laaduntarkistusraportissaan laajennetun tuottajavastuujärjestelmän tietoihin liittyviin ongelmiin, vaikka laajennettuja tuottajavastuujärjestelmiä ei ilmoitettu raportoinnin perustana oleviksi tietolähteiksi.

⁸ Esimerkiksi tavoitetasot, kohteena olevat toimijat ja alat sekä maantieteellinen mittakaava ovat erilaiset.

⁹ Neljä maata täytti vain pakolliset tiedot eli ilmoitti (kyllä/ei), oliko maassa voimassa kunkin tyyppisiä toimenpiteitä. Muut maat toimittivat myös ainakin joitakin vapaaehtoisia tietoja, joiden avulla oli mahdollista yksilöidä tietty toimenpide (URL-osoite / politiikan asiakirjaviite) tai voimaantulo vuosi. 20 maata täytti myös muita vapaaehtoisia tietokenttiä, kuten toimenpiteen maantieteellinen laajuus, kohdetoimijat ja toimenpiteen pakollinen/vapaaehtoinen luonne. Yleensä tiedoissa oli kuitenkin monia puutteita.

valmistettuja tuotteita ja osittain muovista valmistettuja tuotteita. Kohdan c osalta ilmoitettiin nolla tai ei lainkaan arvoja jätteelle, joka kerättiin erikseen tavalla, joka ei ollut kertakäyttömuovidirektiivin vaatimusten mukainen. Kohta d: i) kaikki maat eivät ilmoittaneet kerätyn kalastusvälinejätteen määriä, ja nämä määrät ovat tarpeen keräysasteen laskemiseksi ja ii) vain muutama maa toimitti materiaalien ja kalastusvälineiden tyyppin mukaan eriteltyjä vapaaehtoisia tietoja.

Maat totesivat usein, että ne odottivat raportointinsa kattavuuden paranevan seuraavina vuosina, erityisesti 1. tammikuuta 2025 alkaen käyttöön otettavien laajennettujen tuottajavastuujärjestelmien ansiosta.

Luotettavuus

Maat viittasivat usein tietojen rajalliseen saatavuuteen ja tarkkuuteen liittyviin ongelmiin. Vain rajallinen määrä maita käytti tietojen todentamismenetelmiä (17 maata kohdan a osalta, 22 kohdan b osalta ja yhdeksän kohdan d osalta), ja yleisimmin käytetyt menetelmät olivat tietojen täydellisyys- ja ristiintarkastukset. Erityisesti juomamukeja ja elintarvikepakkauksia koskevien tietojen osalta havaittiin useita tarkkuusongelmia (ks. liite 10), ja otanta ja kattavuus olivat useimmin ilmoitettuja ongelmia. Tietojen rajalliseen saatavuuteen ja tarkkuuteen liittyvien ongelmien vuoksi tietojen tulkinnessa on noudatettava varovaisuutta.

Ilmoitettujen tietojen vertaileminen maiden välillä auttaa myös arvioimaan tietojen luotettavuutta. Esimerkiksi henkeä kohti lasketut arvot olivat hyvin erilaisia, mikä viittaa i) mahdolliseen aliraportointiin (esimerkiksi tiedonkeruutoimien rajallisuuden vuoksi) tai ii) joidenkin maiden liialliseen raportointiin (esimerkiksi tiedot, jotka kattavat laajemman soveltamisalan kuin mitä kertakäyttömuovidirektiivin tarkoituksena on seurata). Kalastusvälineitä koskevat tiedot osoittivat myös, että eri maiden arvot olivat hyvin erilaisia, ja monet maista ilmoittivat tämän ensimmäisen raportointivuoden osalta merkittävistä tietojen puutteellisuuksista.

Vaikka raportoinnin laajuus ja kertakäyttömuovidirektiivin mukaisesti raportoidut muovipakkaustilastot eroavat osittain toisistaan¹⁰, ilmoitettujen arvojen vertaaminen muovipakkausjätettä koskeviin tilastoihin¹¹ (kohdat a ja c) voi mahdollistaa lukujen luotettavuuden arvioinnin.

Näiden kahden tietojoukon väliset erot voivat viitata mahdollisiin tarkkuusongelmiin. Esimerkiksi kohdassa a ilmoitettu juomamukien ja elintarvikepakkausten kokonaismuovipaino¹² on keskimäärin lähes 8 prosenttia samoissa maissa syntyvän muovipakkausjätteen määrästä, mutta maakohtaiset arvot vaihtelivat 2 prosentista 23 prosenttiin. Vastaavasti markkinoille saatettujen kertakäyttöisten muovisten juomapullojen kokonaismäärä on 19 prosenttia kaikissa maissa keskimäärin syntyvän muovipakkausjätteen määrästä (kunkin maan arvot ovat yleensä lähempänä kyseisen maan

¹⁰ Tuotteet, jotka eivät ole kertakäyttöisiä, kuuluvat pakkausjätettä koskevien tietojen soveltamisalaan, mutta eivät siten kertakäyttömuovidirektiivin soveltamisalaan, ja päinvastoin. Esimerkiksi uudelleenkäytettävät pakkaukset eivät kuulu kertakäyttömuovidirektiivin soveltamisalaan, vaan ne katsotaan pakkauksiksi. Vastaavasti tyhjinä myytävät kertakäyttöiset muoviset juomamukit ja elintarvikepakkaukset, joita ei ole tarkoitus täyttää myyntipisteessä, ovat kertakäyttöisiä muovituotteita, mutta niitä ei katsota pakkauksiksi.

¹¹ Eurostatin tilastot "[Packaging waste by waste management operations](#)" (pakkausjätteet jätehuoltotoimien mukaan). On myös huomattava, että i) muovipakkausjätettä saatetaan edelleen aliarvioida joissakin maissa, kuten varhaisvaroitusten arvioinneissa ([ETA, 2022](#)) kävi ilmi, perustuen vuoteen 2019 asti ulottuviin tietoihin ja ii) muovipakkausjätteen määrä on kasvanut tasaisesti vuodesta 2009.

¹² Kokonaan muovista valmistettujen tuotteiden painon ja osittain muovista valmistettujen tuotteiden muovisisällön painon summa.

markkinoille saatettujen muovipakkausten arvoja), mutta tämän mittarin arvot vaihtelevat edelleen nollasta 69 prosenttiin.

Kohdan b osalta ilmoitettuja tietoja olisi pidettävä ensimmäisenä yrityksenä saada yleiskuva siitä, millaisia toimenpiteitä maat toteuttavat, koska eri maiden menettelytavat olivat melko erilaisia ja saatavilla oli vain vähän tietoa, jonka avulla olisi mahdollista arvioida ilmoitettuja toimenpiteitä.

Kohdan d osalta ilmoitetut tarkkuusongelmat, kun kohteena olivat yleisesti vain suuret toimijat tai satamat, viittaavat todellisten arvojen mahdolliseen aliarviointiin.

Oikea-aikaisuus

Raportoinnin määräaika oli 30. kesäkuuta 2024, ja 18 maata raportoi tähän määräaikaan mennessä (16 EU:n jäsenvaltiota ja kaksi ETAan kuuluvaa EFTA-maata) (liite 7). Kolme muuta maata raportoi pienellä viivästyksellä (alle kuukausi), ja loput raportit saapuivat myöhemmin. Viimeinen maa toimitti tietonsa marraskuun 2024 lopulla. Yksi maa ei saanut laadunvarmistusprosessia täysin päätökseen.

Joidenkin maiden ilmoitusviiveiden vuoksi prosessin eri vaiheet oli suoritettava rinnakkain maiden eri osajoukoissa. Monet maat totesivat, että tietojen kerääminen tietyistä tuotteista, kuten kalastusvälineistä, viivästytti maiden raportointia.

Johdonmukaisuus

Raportointiprosessin aikana esiintyi useita johdonmukaisuuteen liittyviä ongelmia, kuten i) ilmoitettavan sisällön erilaiset tulkinnat, ii) nollassa ilmoitetut arvot, jotka olivat itse asiassa puuttuvia arvoja tai iii) muiden kuin raportointilomakkeissa ilmoitettujen yksiköiden käyttö. Näitä ongelmia korjattiin mahdollisimman paljon laadunvarmistusprosessin aikana. Tulokseksi saaduissa raporteissa on kuitenkin edelleen jonkin verran vaihtelua.

Johdonmukaisuutta ajan mittaan arvioidaan seuraavan vuoden raportointia varten. Tietojen laadun odotetaan paranevan tänä vuonna saatujen kokemusten perusteella.

4. Suositukset parannuksiksi

Raportoijat arvostivat suuresti tukea, jota Euroopan ympäristökeskus tarjosi raportointiprosessin aikana tiiviissä yhteistyössä komission kanssa (ks. liite 8). Tulevaa raportointia varten voitaisiin kuitenkin parantaa joitakin näkökohtia. Niitä ovat muun muassa seuraavat viisi:

- **Pääraportojien nimeäminen.** Maiden olisi varmistettava prosessin jatkuvuus, tiedotettava komissiolle muutoksista raportointiryhmissä ja varmistettava oikea-aikainen raportointi, sillä tänä vuonna tapahtui merkittäviä viivästyksiä.
- **Tietojen kerääminen maittain.** Yleisesti ottaen maat ilmoittivat vain pakolliset tiedot. Siirtojen, kauppavirtojen, vapaamatkustajien jne. kaltaisista näkökohdista ei raportoitu, vaikka ne ovat merkityksellisiä joissakin maissa. Myös kuvaus toimenpiteistä, joita maat ovat toteuttaneet kulutuksen vähentämiseksi (kohta b), oli yleisesti ottaen melko heikko, minkä vuoksi asianmukaista arviointia ei voitu tehdä. Lisäksi raportointijakson lopussa toteutetun kyselyn tulokset asianomaiselta vuodelta (ks. liite 8) osoittavat, että i) useimmat maat eivät odota kertakäyttömuovidirektiivin nojalla perustettujen laajennettujen tuottajavastuujärjestelmien tietojen olevan saatavilla vuoden 2025 raportointia varten (viitevuosi 2023) ja ii) vain muutamat maat ovat jo yksilöineet datalähteet kahdelle lisäraportointivelvollisuudelle vuodelle 2025 (eli taulukon 1 kohdat e ja f). Siksi kannustetaan parantamaan pakollisten ja vapaaehtoisten tietojen ilmoittamista kaikkien vuodelta 2025 ilmoitettavien kohtien osalta. On suositeltavaa vaihtaa

parhaita käytäntöjä maiden välillä ja tiivistää maiden välistä yhteistyötä toimialan ja jätetilastojen parissa työskentelevien kollegojen kesken.

- **Raportointilomakkeiden täyttäminen.** Raportoijia kannustetaan hyödyntämään komission tarjoamaa tukea kaikilta osin, jotta voidaan i) parantaa raportoitujen tietojen johdonmukaisuutta ja selkeyttä ja ii) vähentää laadunvarmistusprosessiin liittyvää rasitetta. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä molempiin aloihin, jotka aiheuttivat enemmän haasteita ensimmäisen vuoden raportoinnin¹³ aikana, sekä kohtien e ja f uusiin raportointivelvoitteisiin.
- **Tietojen toimittamismuodon virtaviivaistaminen.** Koska komissio pyrkii vähentämään raportointitaakkaa, laaduntarkastusraporttien malleja voitaisiin yksinkertaistaa. Saman rakenteen käyttäminen tietolähteiden/menetelmien, todennusmenetelmien ja tarkkuusongelmien raportoinnissa lisäisi johdonmukaisuutta eri tietovirtojen ja maiden välillä.
- **Ajallinen vertailu.** Tietolähteiden ja menetelmien, joita käytetään joidenkin asianomaisen vuoden kattamien tietojen raportoinnissa, odotetaan muuttuvan jatkossa. On tärkeää, että maat raportoivat tietolähteiden ja menetelmien muutoksista täysin avoimesti ja selittävät eroavaisuudet yksityiskohtaisesti. Tässä yhteydessä on eriteltävä käytössä olevien toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset ja taustalla olevien tietolähteiden ja menetelmien muutokset.

5. Päätelmät

Tässä viitevuotta 2022 koskevassa ensimmäisessä raportoinnissa esitetään alustavat tiedot kolmen kertakäyttöisen muovituotteen (juomamukit, elintarvikepakkaukset ja juomapullot) ja muovisia sisältävien kalastusvälineiden kulutustasoista ja erilliskeräysasteista eri maissa.

Kertakäyttömuovidirektiivin mukaan tällä ensimmäisellä raportointikierroksella on tarkoitus asettaa lähtötaso kertakäyttöisten muovisten juomamukien ja elintarvikepakkauksien kulutuksen mittaamiseksi, jotta voidaan mahdollisesti ottaa käyttöön sitovia kulutuksen vähentämisen tavoitteita EU:n tasolla. Tämän ensimmäisen raportointikierroksen tarkoituksena on myös muodostaa perusta muovisia sisältäviä kalastusvälineitä koskevien mahdollisten lisätoimenpiteiden arvioinnille kertakäyttömuovidirektiivin arvioinnin jälkeen (vuonna 2027), mukaan lukien mahdollisesti sitovien keräysasteiden asettaminen käytetyille kalastusvälineille. Tässä kertomuksessa esitettyjen tietojen arviointi osoittaa joitakin keskeisiä seikkoja, jotka olisi otettava huomioon näitä perustietoja tarkasteltaessa, kuten menetelmien huomattava vaihtelu maiden välillä ja yleiset tarkkuusongelmat.

Ensi vuoden tiedot tuottavat ensimmäiset tietopisteet, joiden avulla suuntauksia voidaan seurata. Tämä helpottaa sen ymmärtämistä, väheneekö kulutus kertakäyttömuovidirektiivissä täsmennettyjen juomamukien ja elintarvikepakkauksien koskevien korkeiden tavoitteiden mukaisesti. Tällä tavoin voidaan myös seurata, millaisia kulutuksen vähentämistoimia on käytössä ja millaisia uusia toimia, erityisesti kertakäyttömuovidirektiiviin liittyviä toimia, kaavaillaan. Tarvitaan tarkempaa analyysiä, jotta voidaan ymmärtää havaittujen kulutuksen suuntausten ja käyttöön otettujen toimenpiteiden välinen yhteys, koska näitä suuntauksia ei voida arvioida pelkästään niiden tietojen perusteella, jotka toimitetaan nykyisissä raportointimuodoissa.

Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräyksen tulokset osoittavat, että monilla mailla on hyvät edellytykset saavuttaa vuoden 2025 tavoite. Ensi vuoden tiedot mahdollistavat maiden edistymisen seurannan. Tietojen avulla voidaan myös i) arvioida kalastusvälinejätteen keruun

¹³ Esimerkiksi eri tietokentät kohdan a raportointia varten, kohdan b toimenpiteiden luokittelua varten, kohdan c tietolähteiden/menetelmien raportointia varten tai kohdan d raportoinnin erittely- ja muutokertoimia varten.

suuntauksia ja ii) ymmärtää paremmin äskettäin käyttöön otetuista laajennetuista tuottajavastuujärjestelmistä saatujen tietojen todelliset vahvuudet ja haasteet.

Lisäksi tästä ensimmäisestä raportoinnista ja tulevien vuosien raportoinnista saadut tiedot antavat merkityksellisiä tietoja kertakäyttömuovidirektiivin arviointia varten (jonka on määrä tapahtua heinäkuussa 2027).

6. Liitteet

Liite 1: Kulutuksen vähentämistoimenpiteet luokittain ja alaluokittain (kohta b)

Voimassa olevia taloudellisia toimenpiteitä olivat muun muassa seuraavat:

- Laajennetun tuottajavastuun velvoitteet (21 maata), jotka liittyivät pääasiassa kertakäyttömuovidirektiivin pakollisten säännösten täytäntöönpanoon.
- Ympäristöä säästävät julkiset hankinnat (GPP) (14 maata), jotka liittyvät pakollisiin järjestelmiin, vapaaehtoiisiin järjestelmiin ja laajempiin kansallisiin ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskeviin politiikkoihin. Maaraporteissa ei aina ollut täysin selvää, mitkä erityiset ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevat säännökset liittyivät kertakäyttöisiin muovisiin juomamukeihin ja elintarvikepakkauksiin.
- Välineet, joilla varmistetaan uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja käyttävien kuluttajien alennukset (12 välinettä juomamukeille ja seitsemän välinettä elintarvikepakkauksille). Nämä toimenpiteet olivat usein vapaaehtoisia, ja joissakin tapauksissa niitä sovellettiin alueellisella tasolla.
- Maksut tämäntyyppisiä tuotteita markkinoille saattaville yrityksille (11 maata). Maksut olivat yleensä pakollisia, ja niitä sovellettiin kansallisella tasolla.
- Tuet / alennetut maksut toimijoille, joilla on uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja (viidellä maalla oli tällaisia juomamukeille, ja kuudella maalla oli näitä elintarvikepakkauksille).

Yleisimmät toimet tietoisuuden lisäämiseksi olivat

- kampanjat, joilla lisätään tietoisuutta kertakäyttöisten muovisten juomamukien kielteisistä ympäristövaikutuksista (21 maata) tai elintarvikepakkausten kielteisistä ympäristövaikutuksista (20 maata)
- kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkausten kestävien vaihtoehtojen edistäminen (esim. uudelleenkäytettävät elintarvikepakkaukset) (20 maata oli ottanut nämä toimet käyttöön mukeille ja 18 maata oli ottanut ne käyttöön elintarvikepakkauksille).

Yleisimmät toimenpiteet kestävien vaihtoehtojen edistämiseksi olivat

- toimenpiteet, joilla edistetään ilmaisten julkisten juomavesilähteiden käyttöä ja kannustetaan ihmisiä ottamaan vesipisteelle mukaan uudelleentäytettävä muki tai juomaan suoraan vesipisteestä (16 maata)
- toimenpiteet, joilla edistetään kertakäyttöisten muovisten juomamukien tai elintarvikepakkausten uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja julkishallinnossa (16 maata oli ottanut nämä toimenpiteet käyttöön juomamukeille ja 15 maata oli ottanut ne käyttöön elintarvikepakkauksille)
- sellaisten liiketoimintamallien edistäminen, jotka tarjoavat uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille tai elintarvikepakkauksille (14 maata oli ottanut nämä toimenpiteet käyttöön elintarvikepakkauksille ja 13 maata oli ottanut ne käyttöön elintarvikepakkauksille)
- toimenpiteet, joilla yrityksille asetetaan veloitteita tai kannustimia i) tarjota kestäviä vaihtoehtoja juomamukeille tai elintarvikepakkauksille myyntipaikassa loppukuluttajille (17 maata oli ottanut nämä toimenpiteet käyttöön juomamukeille ja 16 maata oli ottanut ne käyttöön elintarvikepakkauksille) tai ii) asettaa kuluttajien saataville uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille tai elintarvikepakkauksille suurissa yleisötilaisuuksissa (13 maata).

Muita esille nousseita toimenpiteitä olivat

- määrälliset tavoitteet markkinoille saatettujen ja kuluttajien saataville asetettujen kertakäyttöisten muovisten juomamukien tai elintarvikepakkausten osuuden vähentämiseksi (15 maata oli ottanut nämä toimenpiteet käyttöön mukien osalta ja 14 maata oli ottanut ne käyttöön elintarvikepakkausten osalta, ks. yleiskatsaus laatikossa 1)
- kertakäyttömuovin käyttöä juomien tai elintarvikkeiden tarjoilussa kuluttajille koskevat rajoitukset (10 maata oli ottanut nämä toimenpiteet käyttöön juomamukeille ja yhdeksän maata oli ottanut ne käyttöön elintarvikepakkauksille).

Muita ilmoitettuja toimenpiteitä, jotka eivät täysin sopineet mihinkään tiettyyn luokkaan, olivat muun muassa seuraavat:

- valtion taloudellinen tuki teknologian parantamiseen ja valmiuksien kehittämiseen vaihtoehtojen tarjoamiseksi kertakäyttöisille muovisille tuotteille, joihin sovelletaan markkinointirajoituksia
- strategiset suunnittelu- ja ohjeasiakirjat
- pyöreän pöydän keskustelujen aloittaminen.

Jäljempänä olevissa taulukoissa on kattava yleiskatsaus voimassa olevista toimenpiteistä luokittain ja alaluokittain:

Juomamukit – voimassa olevat toimenpiteet	AT	BE	BG	HR	CY	CZ	DK	EE	FI	FR	DE	GR	HU	IE	IS	IT	LV	LT	LU	MT	NL	EL	PL	PT	RO	SK	SL	ES	SE	Voimassa olevat toimenpiteet yhteensä	Niiden maiden kokonaismäärä, joissa on voimassa olevia toimenpiteitä
Direktiivin (EU) 2019/904 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut sopimukset toimivaltaitten viranomaisien ja toimialojen välillä	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7	6
Sopimukset, joissa (asianomaisten toimialojen) talouden toimijat velvoitetaan tiedottamaan kuluttajille vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille tai uudelleenkäyttöjärjestelmistä taikka kannustamaan kuluttajia käyttämään niitä	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Sopimukset, jotka sisältävät määrällisiä tavoitteita uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen tai muuttomien tuotteiden markkinoille saattamiseksi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sopimukset, jotka sisältävät määrällisiä tavoitteita markkinoille saatettavien kertakäyttöisten muovisten juomamukien määrän vähentämiseksi	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Muu – sopimukset, joissa (asianomaisten toimialojen) talouden toimijoita ei velvoiteta tiedottamaan kuluttajille vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille tai uudelleenkäyttöjärjestelmistä taikka kannustamaan kuluttajia käyttämään niitä																1													1	1	
Tiedustustoimet (kohde: kertakäyttöiset muoviset juomamukit)	3	5	1	2	2	2	1	2	2	5	1	1	0	1	3	3	3	3	3	2	3	0	1	1	1	2	1	0	2	56	26
Kampanjat, joilla lisätään tietoisuutta kielteisistä ympäristövaikutuksista, joita kertakäyttöiset muoviset juomamukit aiheuttavat roskaamisen ja muun epäasianmukaisen jätteenkäsitelyn tuloksena, mukaan lukien roskenkeräyskampanjoitten yhteydessä järjestettävät tietoisuutta lisäävät kampanjat	1	1	1	0	1	1	1	1	1	3	0	1	0	1	1	2	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	24	21
Muu – sopimukset, joissa (asianomaisten toimialojen) talouden toimijat velvoitetaan tiedottamaan kertakäyttöisten muovituotteiden vaikutuksista									1																				1	1	
Muu – koulujen valistusohjelmat																									0				0	0	
Toimenpiteet, joilla edistetään kestävien vaihtoehtojen (esimerkiksi uudelleenkäytettävien juomamukien) käyttöä kertakäyttöisten muovisten juomamukien korvaamiseksi	1	4	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	22	19
Toimenpiteet, joilla edistetään sellaisten tulojen ja paikkojen käyttöä, joissa sovelletaan uudelleenkäyttöjärjestelmiä (esimerkiksi järjestelmät, joissa kannustetaan ottamaan mukaan oma juomamuki)	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8	8
Taloudelliset välineet	5	2	1	2	0	2	4	3	3	5	3	3	1	3	4	4	5	2	2	1	3	1	3	3	1	3	3	3	4	79	28
Parittajärjestelmät	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	9	9
Laajennettua tuottajan vastuuta koskevat velvoitteet kertakäyttöisten muovisten juomamukien tuottajille	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	21	21
Ympäristöä säästävä julkinen hankinta	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	2	2	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	16	14
Välineet, joilla varmistetaan alennukset kuluttajille, jotka ostavat tai tuovat mukanaan omia uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	12	12
Maksujen periminen talouden toimijoilta, jotka saattavat markkinoille kertakäyttöisiä muovisia juomamukeja	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	2	11	11
Muu																													1	1	
Muu – ilmoitus rahoitusosuuksista jätteen syntymisen vähentämistä koskeville kunnallisille aloitteille																1													1	1	
Muu – valtion taloudellinen tuki teknologian muutokselle ja valmiuksien kehittämiseksi kertakäyttöisten muovituotteiden, joihin sovelletaan markkinointirajoituksia, vaihtoehtoja varten sekä korvaavia tuotteita tuottaville yrityksille												1																	1	1	
Tuet tai alennetut maksut talouden toimijoille, jotka saattavat markkinoille uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5
Markkinointi- ja käyttörajoitukset	0	4	0	2	0	0	0	1	0	3	2	0	0	1	0	4	2	0	1	1	1	0	0	3	0	3	0	0	2	30	14
Muu – kielto toimittaa juomamukeja maksutta kaupapalkkaan ja kustannukset ostajan näkyväksi															1														1	1	
Toimenpiteet, joilla rajoitetaan kertakäyttöisten muovisten juomamukien asettamista saataville tietyissä paikoissa (esimerkiksi julkisissa rannoilla tai puistoissa) tai tietytyn talouden toimijoiden ja julkishallintojen toimesta	0	2	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	11	7
Toimenpiteet, joilla rajoitetaan kertakäyttöisten muovisten juomamukien markkinoille saattamista ja varmistetaan, että talaiset tuotteet korvataan direktiivin (EU) 2019/904 4 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetuilla vaihtoehtoilla, jotka ovat uudelleenkäytettäviä tai eivät sisällä muovia taikka sisältävät vähemmän muovia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	7	6
Toimenpiteet, joilla rajoitetaan kertakäyttöisten muovisten juomamukien käyttöä tarjottaessa juomia kuluttajille	0	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	11	10
Muu									1	1																			2	2	
Suomen muovitekartta: Vähennä ja vältä, kierrätä ja korvaa									1	1																			1	1	
Muu										1																			1	1	
Toimenpiteet, joilla edistetään kestäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille (mukaan lukien uudelleenkäytettävät muoviset juomamukit)	5	9	3	2	0	1	1	5	2	4	7	2	0	2	9	11	5	6	5	4	3	0	6	6	2	4	3	2	3	112	26
Toimenpiteet sellaisten järjestelmien luomiseksi, joissa kuluttajat voivat tuoda mukanaan omat juomamukinsa	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	13	13
Toimenpiteet, joilla luodaan talouden toimijoille velvoitteita tai kannustimia asettaa kuluttajien saataville suurissa julkisissa tapahtumissa uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille	1	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	15	13	
Toimenpiteet, joilla asetetaan talouden toimijoille velvoitteita tai kannustimia asettaa myyntipisteissä loppukuluttajien saataville kestäviä vaihtoehtoisia juomamukeja	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	17	17	
Toimenpiteet, joilla edistetään sellaisten uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen käyttöönottoa julkishallinnossa, joilla korvataan kertakäyttöiset muoviset juomamukit	1	2	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	0	1	1	0	1	0	2	1	0	1	1	0	0	19	15
Muu										1																			1	1	
Muu – toimenpiteet talouden toimijoille uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen asettamiseksi kuluttajien saataville suurissa julkisissa tapahtumissa kertakäyttöisten muovisten juomamukien sijaan – muut kuin velvoitteet ja kannustimet																1													1	1	
Muu – toimenpiteet sellaisten liiketoimintamallien edistämiseksi, joissa tarjotaan vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille – muut kuin uudelleenkäytettävät vaihtoehdot																									1				1	1	
Muu – talouden toimijat toteuttavat toimintasuunnitelmia kertakäyttöisten muovisten juomamukien käytön vähentämiseksi								1																					1	1	
Muu – kertakäyttöisten muovisten juomamukien uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja koskeva opastus suurissa tapahtumissa																2													2	1	
Muu – toimenpiteet, joilla opastetaan suurten yleisötilaisuuksien järjestämisessä										1																			1	1	
Toimenpiteet sellaisten liiketoimintamallien edistämiseksi, joissa tarjotaan uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille juomamukeille	1	2	0	0	0	0	1	1	1	1	2	0	0	0	4	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	19	14
Toimenpiteet, joilla edistetään ihmisten julkisten juomapaikkojen käyttöä ja kannustetaan ihmisiä ottamaan vesipisteelle mukaan uudelleenkäytettävä muki tai juoman suoran vesipisteestä	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	1	1	0	1	2	4	1	1	1	0	0	1	2	0	1	0	1	0	22	16	
Määrälliset tavoitteet	2	0	0	0	0	1	1	0	0	2	0	1	0	0	2	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	2	19	15
Määrälliset tavoitteet sellaisten uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen osuuden lisäämiseksi, joilla korvataan markkinoille saatettavat ja kuluttajien saataville asetettavat kertakäyttöiset muoviset juomamukit	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5	5
Määrälliset tavoitteet markkinoille saatettavien ja kuluttajien saataville asetettujen kertakäyttöisten muovisten juomamukien osuuden vähentämiseksi.	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	14	14

Elintarvikepakkaukset – voimassa olevat toimenpiteet	AT	BE	BG	HR	CY	CZ	DK	EE	FI	FR	DE	GR	HU	IS	IE	IT	LV	LT	LU	MT	NL	EL	PL	PT	RO	SK	SL	ES	SE	Voimassa olevat toimenpiteet yhteensä	Niiden maiden kokonaismäärä, joissa on voimassa olevia toimenpiteitä
Direktiivin (EU) 2019/904 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut sopimukset toimivaltaisten viranomaisten ja toimialojen välillä	0	2	1	0	0	0	0	0	0	3	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	8
Sopimukset, joissa (asianomaisten toimialojen) talouden toimijat velvoitetaan tiedottamaan kuluttajille vaihtoehtoisia kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille tai uudelleenkäyttöjärjestelmistä taikka kannustamaan kuluttajia käyttämään niitä	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Sopimukset, jotka sisältävät määrällisiä tavoitteita uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen tai muuttomien tuotteiden markkinoille saattamiseksi	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Sopimukset, jotka sisältävät määrällisiä tavoitteita markkinoille saatettavien kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkauksen määrän vähentämiseksi	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6	5
Muu – sopimukset (asianomaisten toimialojen) talouden toimijoiden kanssa kertakäyttömuovista valmistettujen tuotteiden vaikutuksista tiedottamiseksi									1																				1	1	
Muu – pakkausmateriaalin ja muovin määrän vähentäminen									1																				1	1	
Tiedotustoimet (kohde: kertakäyttöiset muoviset elintarvikepakkaukset)	3	4	1	2	0	2	1	2	2	5	1	1	0	2	2	3	3	3	3	2	3	0	1	1	1	2	1	0	2	53	25
Kampanjat, joilla lisätään tietoisuutta kietteisistä ympäristövaikutuksista, joita kertakäyttöiset muoviset elintarvikepakkaukset aiheuttavat roskaamisen ja muun epäasianmukaisen jätteenkäsittelyn tuloksena, mukaan lukien roskenkeräyskampanjojen yhteydessä järjestettävät tietoisuutta lisäävät kampanjat	1	1	1	0	0	1	1	1	1	3	0	1	0	1	2	2	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	24	20	
Muu – tietoisuuden lisäämiskampanjat																									0				0	0	
Muu – koulujen valistusohjelmat																									1				1	1	
Toimenpiteet, joilla edistetään kestävä vaihtoehtoja (esimerkiksi uudelleenkäytettävät elintarvikepakkaukset) kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille	1	2	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	18	17
Toimenpiteet, joilla edistetään paikkoja, joissa sovelletaan uudelleenkäyttöjärjestelmiä (esimerkiksi järjestelmät, joissa kannustetaan ottamaan mukaan omat elintarvikepakkaukset)	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	10
Taloudelliset välineet	4	3	1	1	1	1	3	3	3	5	3	3	1	4	2	3	5	2	2	1	2	1	2	2	1	2	3	2	3	69	29
Panttijärjestelmät	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	5	5
Laajennettua tuottajan vastuuta koskevat veloitteet kertakäyttöisten elintarvikepakkauksen tuottajille	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	21	21
Ympäristöstä säästävää julkisen hankintaa	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	3	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	16	14
Välineet, joilla varmistetaan alennuskuluttajille, jotka ostavat uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	7	7	
Maksujen periminen talouden toimijoilta, jotka saattavat markkinoille kertakäyttöisiä muovisia elintarvikepakkauksia	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	11	11	
Muu – kieltä toimittaa elintarvikepakkauksia maksutta kauppaalokkaan ja kustannukset ostajan näkyvillä															1														1	1	
Muu – valtion taloudellinen tuki teknologian muutokselle ja valmiuksien kehittämiseksi kertakäyttöisten muovituotteiden, joihin sovelletaan markkinointirajoituksia, vaihtoehtoja varten sekä korvaavia tuotteita tuottaville yrityksille																													1	1	
Tuet tai alennetut maksut talouden toimijoille, jotka saattavat markkinoille uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille	1	1	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	6
Markkinointi- ja käyttörajoitukset	0	2	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	0	0	0	4	2	0	1	1	1	0	0	3	0	3	0	0	2	24	12
Toimenpiteet, joilla rajoitetaan kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkauksen asettamista saataville tietyissä paikoissa (esimerkiksi julkisilla rannoilla tai puistoissa) tai tiettyjen talouden toimijoiden ja julkishallintojen toimesta	0	2	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	10	6	
Toimenpiteet, joilla rajoitetaan kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkauksen markkinoille saattamista ja varmistetaan, että tällaiset tuotteet korvataan direktiivin (EU) 2019/904 4 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetuilla vaihtoehtoilla, jotka ovat uudelleenkäytettäviä tai eivät sisällä muovia taikka sisältävät vähemmän muovia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	1	6	5
Toimenpiteet, joilla rajoitetaan kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkauksen käyttöä tarjottaessa elintarvikkeita kuluttajille	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	8	8	
Muu									1	1																			2	2	
Suomen muovitiekartta: Vähennä ja vältä, kierrätä ja korvaa									1																				1	1	
Muu																													1	1	
Toimenpiteet, joilla edistetään kestäviä vaihtoehtoja (mukaan lukien uudelleenkäytettävät muovit) kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille	6	8	3	1	0	2	0	4	2	3	7	1	0	1	5	9	6	6	5	3	3	0	4	3	2	2	3	1	4	94	25
Toimenpiteet sellaisten järjestelmien luomiseksi, joissa kannustetaan kuluttajia tuomaan mukanaan omat elintarvikepakkauksensa	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	13	13
Toimenpiteet, joilla luodaan talouden toimijoille velvoitteita tai kannustimia asettaa kuluttajien saataville suurissa julkisissa tapahtumissa uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille	1	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	15	13
Toimenpiteet, joilla asetetaan talouden toimijoille velvoitteita tai kannustimia asettaa myyntipisteissä loppukuluttajien saataville kestävä vaihtoehto kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	16	16	
Toimenpiteet, joilla edistetään uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille julkishallinnossa	1	2	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	3	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	17	14	
Muu – talouden toimijat toteuttavat toimintasuunnitelmiä kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkauksen käytön vähentämiseksi									1																				1	1	
Muu – kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkauksen uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja koskeva opastus suurissa tapahtumissa																													1	1	
Muu – talouden toimijoiden toimenpiteet kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkauksen uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen asettamiseksi kuluttajien saataville suurissa julkisissa tapahtumissa – muut kuin veloitteet ja kannustimet																													1	1	
Muu – toimenpiteet, joilla opastetaan suurten yleisötilaisuuksien järjestämisessä																													1	1	
Toimenpiteet sellaisten liiketoimintamallien edistämiseksi, joissa tarjotaan kestäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	14	11
Toimenpiteet sellaisten liiketoimintamallien edistämiseksi, joissa tarjotaan panttijärjestelmien kaltaisia uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja kertakäyttöisille muovisille elintarvikepakkauksille	1	2	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	14	13
Toimenpiteet, joilla edistetään ilmaisten julkisten juomavesilähteiden käyttöä ja kannustetaan ihmisiä ottamaan vesipisteelle mukaan uudelleenkäytettävä muki tai juomaan suoraan vesipisteestä	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	1	1	0	1	2	4	1	1	1	1	0	0	1	2	0	1	0	1	0	22	16
Muu																													1	1	
Määrälliset tavoitteet	2	0	0	0	0	1	1	0	0	2	0	1	0	0	2	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	2	18	14
Määrälliset tavoitteet sellaisten uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen osuuden lisäämiseksi, joilla korvataan markkinoille saatetut ja kuluttajien saataville asetetut kertakäyttöiset muoviset elintarvikepakkaukset	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	5
Määrälliset tavoitteet markkinoille saatettujen ja kuluttajien saataville asetettujen kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkauksen vähentämiseksi	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	13	13

Liite 2: Määrälliset tavoitteet kertakäyttöisten muovisten juomamukien ja elintarvikepakkausten kulutuksen vähentämiseksi (kohta b)

Kertakäyttömuovidirektiivi ei sisällä määrällisiä tavoitteita kertakäyttöisten muovisten juomamukien ja elintarvikepakkausten kulutuksen vähentämiseksi, mutta siinä kehoitetaan maita vähentämään näiden luokkien kulutusta kunnianhimoisesti ja pysyvästi vuosina 2022–2026.

Tänä vuonna raportoitujen tietojen mukaan 15 maata on jo asettanut määrällisiä tavoitteita markkinoille saatettavien kertakäyttöisten muovisten juomamukien vähentämiselle ja 14 maata markkinoille saatettavien elintarvikepakkausten vähentämiselle (Latvian tavoitteet kattavat vain juomamukit). Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maiden raportointitiedoissa ilmoittamista määrällisistä tavoitteista ja toimenpiteistä. Raportointitiedostot ovat joiltakin osin puutteelliset. Tämä johtuu siitä, että toimenpiteitä kuvaavat kentät (esim. toimenpiteen kuvaus, URL-osoite, voimaantulovuosi ja maantieteellinen taso) olivat tietojen toimittamismuodon mukaisesti vapaaehtoisia, mistä syystä jotkin maat eivät täyttäneet niitä.

Maa	Kohde	Julkaisuviite/URL-osoite
Itävalta	Markkinoille saatettujen kertakäyttöisten muovisten pakkausten 20 %:n vähennys kaudella 2018–2025	https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20002086 .
Tšekki	Pienemmät luvut vuonna 2026	Kansallinen jätehuoltosuunnitelma
Tanska	50 %:n vähennys vuoteen 2026 mennessä	https://mim.dk/media/ouwjnpp5/aftaletekst-foelgning-paa-aftale-om-klimaplan-for-engroen-affaldssektor.pdf .
Ranska	15 %:n vähennys 1. tammikuuta 2022 alkaen ja 8 %:n vähennys 1. tammikuuta 2024 alkaen.	https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000044205692 .
Kreikka	30 %:n vähennys kaudella 2022–2024 ja 60 %:n vähennys kaudella 2022–2026	Laki 4736/2020
Irlanti	–	Kiertotalouslain edellyttämän kiertotalousstrategian tulee sisältää uudelleenkäyttötavoitteet eri sektoreille, kuten pakkauksille. Strategiaa päivitetään.
Italia	–	Aggiornamento 2021-2026 del Piano regionale di Gestione dei Rifiuti e delle Bonifiche 2015
Latvia	–	Laki muovia sisältävien tuotteiden kulutuksen vähentämisestä, https://likumi.lv/ta/en/en/id/323733-law-on-the-reduction-of-consumption-of-products-containing-plastic .
Alankomaat	Vähintään 40 %:n vähennys kaudella 2022–2026.	https://open.overheid.nl/documenten/ronl-9b1cda6564e27b4ef7267c9a13aff00e46c6a6e1/pdf .
Norja	50 %:n vähennys vuoteen 2026 mennessä.	Juomamukien ja elintarvikepakkausten kulutuksen vähentämistä koskeva kansallinen tavoite. Ks. tämän sopimuksen 4 kohta: https://www.regjeringen.no/contentassets/e83f4f1084b740c48bcbe79d8c6de05a/2024-04-02-signert-plastpartnerskap-med-vedlegg.pdf .
Portugali ¹⁴	80 %:n vähennys kaudella 2022–2026 ja 90 %:n vähennys kaudella 2022–2030	Kansalliset tavoitteet kertakäyttöisten tuotteiden kulutuksen vähentämiseksi: juomamukit ja elintarvikepakkaukset välittömään käyttöön, https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/decreto-lei/78-2021-171871496 Asetuksen nro 78/2021 5 § (nykyisessä sanamuodossa)
Romania	5 %:n vähennys vuodelle 2023, 10 %:n vuodelle 2024, 15 %:n vuodelle 2025 ja 20 %:n vuodelle 2026	Hallituksen asetus nro 6/2021 tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä: https://www.mmediu.ro/articol/ordonanta-6-2021-privind-reducerea-impactului-anumitor-produse-din-plastic-asupra-mediului/3122 ; https://www.afm.ro/legislatie_declaratii_produse_plastic_unica_folosinta.php .

¹⁴ Perustuen tuotteen sisältämään muovimassaan.

	verrattuna vuoden 2022 lähtötasoon	
Slovenia	20 %:n vähennys kaudella 2022–2026	Asetus tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä (vir. lehti 132/22 ja 49/24, 4 §, 1 momentti).
Espanja	50 %:n vähennys painona laskettuna kaudella 2022–2026 70 %:n vähennys painona laskettuna kaudella 2022–2030	5 § https://www.boe.es/eli/es/l/2022/04/08/7/con .
Ruotsi	50 %:n vähennys kaudella 2022–2026	–

Ensi vuoden raportoinnista saadaan tietoa i) maiden edistymisestä näiden määrällisten tavoitteiden saavuttamisessa ja ii) kertakäyttömuovidirektiivin yleisestä tavoitteesta vähentää kulutusta merkittävästi ja kestävästi. Joitakin haasteita voidaan jo ennakoida. Esimerkiksi: i) jotkin maat, joilla oli tavoitteita viime vuosille, eivät toimittaneet tietoja markkinoille saatetuista määristä (Ranska ja Slovenia), ii) joidenkin korkean tavoitetasoin maiden (Tanska, Alankomaat, Norja ja Portugali) mukaan erityisen kunnianhimoisia toimenpiteitä ei ole toteutettu tai iii) jotkin maat katsovat viitevuodeksi eri vuoden kuin kertakäyttömuovidirektiivissä mainittu vuosi (2022) (Itävalta, Ranska).

Liite 3: Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräysaste (kohta c) ja käytössä olevat panttijärjestelmät

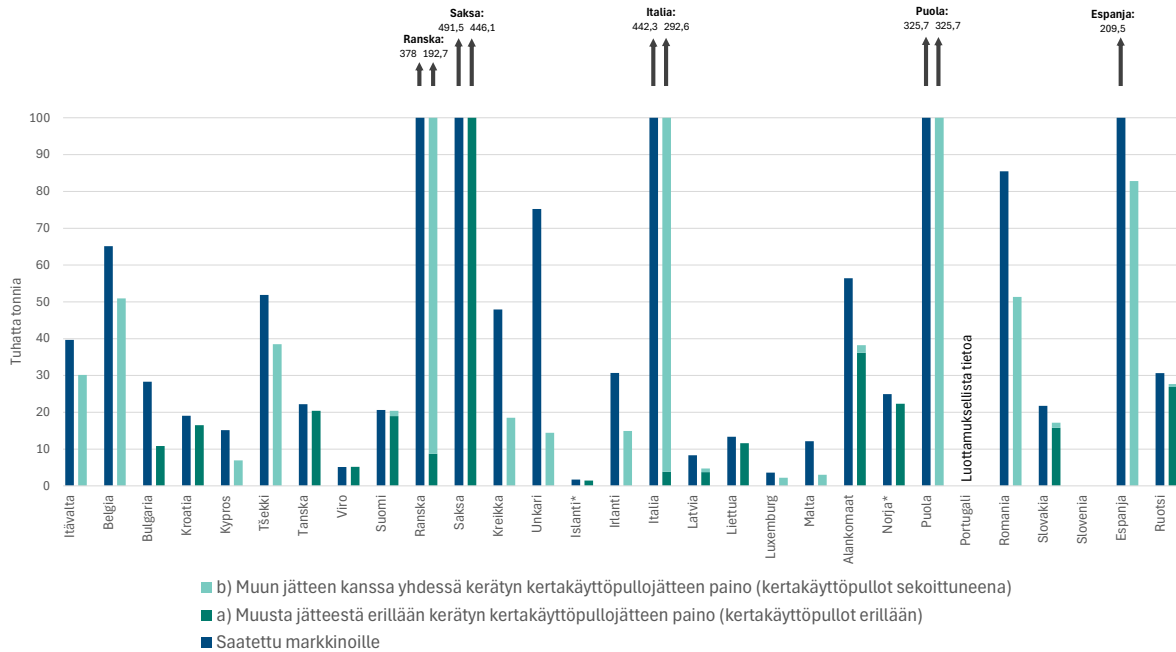
Maa	Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräys	Panttijärjestelmän tietojen käyttö kertakäyttöisten muovisten juomapullojen erilliskeräyksen lähteenä (kuten kertakäyttömuovidirektiivin raportointia koskevassa laaduntarkastuskertomuksessa todetaan)	Muovisten juomapullojen panttijärjestelmän olemassaolo (ETA, 2025 ja ETA, 2024)
Viro	100,66	Panttijärjestelmä	Panttijärjestelmä käytössä
Puola	100,00	Ei	Panttijärjestelmä vuonna 2025
Suomi	98,83	Panttijärjestelmä	Panttijärjestelmä käytössä
Saksa	97,11	Panttijärjestelmä	Panttijärjestelmä käytössä
Tanska	91,94	Ei määritelty	Panttijärjestelmä käytössä
Ruotsi	90,33	Panttijärjestelmä	Panttijärjestelmä käytössä
Norja*	89,74	Panttijärjestelmä	Panttijärjestelmä käytössä
Liettua	86,94	Ei määritelty	Panttijärjestelmä käytössä
Kroatia	86,62	Ei määritelty	Panttijärjestelmä käytössä
Islanti*	84,31	Panttijärjestelmä	Panttijärjestelmä käytössä
Slovakia	78,98	Panttijärjestelmä	Panttijärjestelmä käytössä
Belgia	78,21	Ei (laajennettu tuottajan vastuu)	Ei
Itävalta	75,98	Ei määritelty	Panttijärjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2025 aikana
Tšekki	74,20	Ei (laajennettu tuottajan vastuu)	Panttijärjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2026 aikana
Alankomaat	67,73	Panttijärjestelmä	Panttijärjestelmä käytössä
Italia	67,03	Ei (laajennettu tuottajan vastuu)	Ei
Luxemburg	61,63	Ei määritelty	Ei
Romania	60,07	Ei tietoja	Ei
Latvia	56,84	Ei (laajennettu tuottajan vastuu)	Panttijärjestelmä laajeni vuonna 2023
Ranska	53,28	Ei (laajennettu tuottajan vastuu)	Panttijärjestelmä keskusteltavana
Irlanti	48,66	Ei panttijärjestelmää	Panttijärjestelmä otettu käyttöön vuonna 2024
Kypros	45,62	Ei (laajennettu tuottajan vastuu)	Panttijärjestelmää ollaan perustamassa
Portugali	43,12	Ei määritelty	Panttijärjestelmä otettu käyttöön vuonna 2024
Espanja	39,52	Ei	Ei
Kreikka	38,68	Ei	Panttijärjestelmä suunnitteilla, mutta lykätty vuoteen 2025
Bulgaria	38,21	Ei määritelty	Ei
Malta	24,96	Ei	Panttijärjestelmä suunnitteilla
Unkari	19,17	Ei	Panttijärjestelmä aloitettu vuonna 2024
Slovenia	–	Ei määritelty	Ei

Huomautukset: Maiden järjestys määräytyy kertakäyttöisten muovisten pullojen erilliskeräysarvojen mukaan ja perustuu raportoituihin tietoihin. Vuoden 2025 erilliskeräystavoitteen saavuttaneet maat on lihavoitu.

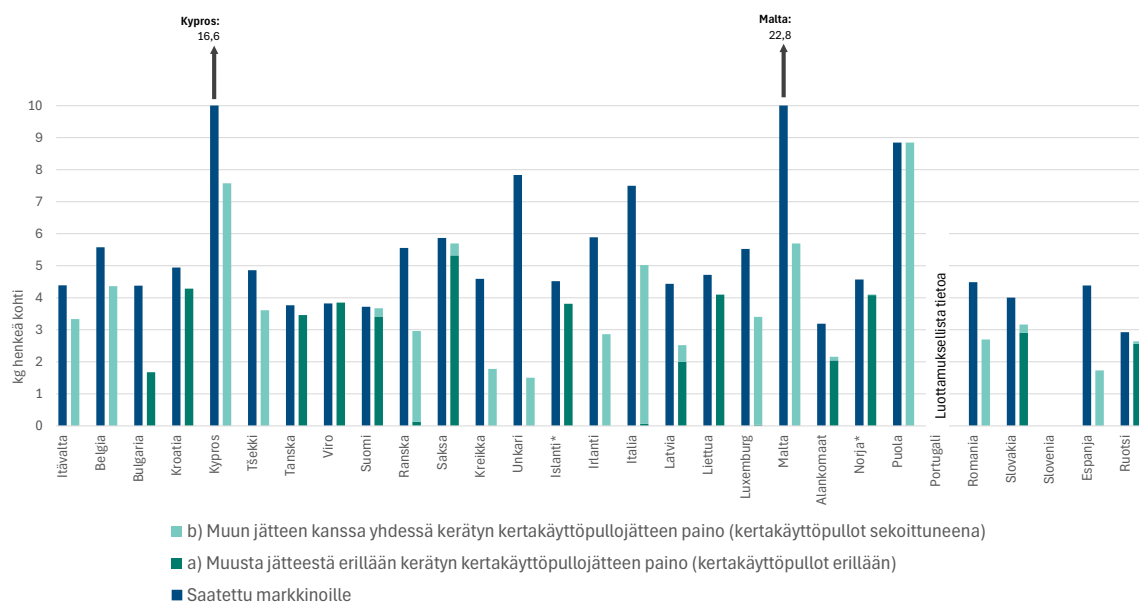
Lähde: Oma selvitys, joka perustuu ilmoitettuihin arvoihin ja tietoihin sivustolla [ETA \(2025\)](#) sekä EU-maiden jätehuollon maaprofiileihin ja tietoihin sivustolla [ETA \(2024\)](#) ETAan kuuluvien EFTA-valtioiden osalta.

Liite 4: Markkinoille saatetut ja erikseen kerätyt kertakäyttöiset muoviset juomapullot, absoluuttiset ja henkeä kohti lasketut arvot (kohta c)

Kaavio 11: Markkinoille saatetut ja erikseen kerätyt kertakäyttöiset muoviset juomapullot, absoluuttiset arvot maittain.

Kaavio 12: Markkinoille saatetut ja erikseen kerätyt kertakäyttöiset muoviset juomapullot, henkeä kohti lasketut arvot maittain.

Huomautus: Maiden henkeä kohti lasketut arvot on laskettu jakamalla ilmoitetut määrät maan väkiluvulla (maan keskimääräinen väkiluku vuonna 2022, [Eurostat \(2024a\)](#)).

Liite 5: Ilmoitetut tiedot eriteltynä kalastusvälineiden materiaalin ja tyyppin mukaan (kohta d)

Komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2021/958 vahvistetussa tietojen toimittamismuodossa annetaan maille mahdollisuus raportoida tiedot kalastusvälineiden materiaalin ja tyyppin mukaan eriteltynä. Yksi maa (Ranska) toimitti täydellisen erittelyn tiedoista, ja viisi muuta maata toimitti osittaisen erittelyn tiedoista, erityisesti markkinoille saatetuista määristä ja muovisisällöstä. Raportoidut arvot esitetään alla olevissa taulukoissa.

Markkinoille saatetut kalastusvälineet

MUOVI (MUOVIA SISÄLTÄVISSÄ KALASTUSVÄLINEISSÄ)						
Maa	Vuosi	Muovia ja sen komponentteja sisältävien kalastusvälineiden muovin kokonaismäärä (tonnia) (A+B+C+F)	Paksusta langasta valmistetut verkkopaneelit (halkaisija > 1 mm) (A)	Ohuesta langasta valmistetut verkkopaneelit (halkaisija <= 1 mm) (B)	Muut muovipohjaiset kalastusvälineet ja niiden osat (C)	Pojut, kohot, köydet (F)
Kroatia	2022	Muovit yhteensä	353,10	219,00	126,75	7,35
Kroatia	2022	Polypropeeni (PP)				
Kroatia	2022	Polyeteeni (PE)				
Kroatia	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)				
Kroatia	2022	Nailon				
Kroatia	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)				
Kroatia	2022	Polymeeriyhdistelmä				
Kypros	2022	Muovit yhteensä	0,74	0,44	0,00	0,10
Kypros	2022	Polypropeeni (PP)		0,10		
Kypros	2022	Polyeteeni (PE)		0,14		
Kypros	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)				
Kypros	2022	Nailon		0,20	0,20	0,10
Kypros	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)		0,00		
Kypros	2022	Polymeeriyhdistelmä				
Ranska	2022	Muovit yhteensä	3554,94	368,66	694,94	1743,22
Ranska	2022	Polypropeeni (PP)		0,00	0,00	25,58
Ranska	2022	Polyeteeni (PE)		31,00	1,29	1590,15
Ranska	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)		257,50	0,00	4,20
Ranska	2022	Nailon		70,80	667,32	0,36
Ranska	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)		1,53	0,00	48,53
Ranska	2022	Polymeeriyhdistelmä		7,83	26,33	74,40
Kreikka	2022	Muovit yhteensä	1050,00	1050,00	0,00	0,00
Kreikka	2022	Polypropeeni (PP)		20,00		
Kreikka	2022	Polyeteeni (PE)		130,00		
Kreikka	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)		200,00		
Kreikka	2022	Nailon		700,00		
Kreikka	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)				
Kreikka	2022	Polymeeriyhdistelmä				
Islanti	2022	Muovit yhteensä	1464,22			
Islanti	2022	Polypropeeni (PP)				
Islanti	2022	Polyeteeni (PE)				
Islanti	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)				
Islanti	2022	Nailon				
Islanti	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)				
Islanti	2022	Polymeeriyhdistelmä				
Portugali	2022	Muovit yhteensä	3074,50	3074,50	0,00	0,00
Portugali	2022	Polypropeeni (PP)				
Portugali	2022	Polyeteeni (PE)				
Portugali	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)				
Portugali	2022	Nailon				
Portugali	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)				
Portugali	2022	Polymeeriyhdistelmä		3074,50		
Romania	2022	Muovit yhteensä	0,86	0,00	0,00	0,86
Romania	2022	Polypropeeni (PP)				
Romania	2022	Polyeteeni (PE)				
Romania	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)				
Romania	2022	Nailon			0,58	
Romania	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)			0,28	
Romania	2022	Polymeeriyhdistelmä				

METALLI (MUOVIA SISÄLTÄVISSÄ KALASTUSVÄLINEISSÄ)						
Maa	Vuosi	Muovia ja sen komponentteja sisältävien kalastusvälineiden metallin kokonaismäärä (tonnia) (G+I+J)	Muut kuin muoviset kalastusvälineiden osat (2) (I)	Pojut, kohot, köydet (J)		
Kroatia	2022	Metallit yhteensä	122,38			
Kroatia	2022	Teräs				
Kroatia	2022	Alumiini				
Kroatia	2022	Lyijy				
Kroatia	2022	Muu metalli tai metalliseos				
Kypros	2022	Metallit yhteensä	0,20	0,00		
Kypros	2022	Teräs				
Kypros	2022	Alumiini				
Kypros	2022	Lyijy				
Kypros	2022	Muu metalli tai metalliseos				
Ranska	2022	Metallit yhteensä	620,27	620,27		
Ranska	2022	Teräs		272,57		
Ranska	2022	Alumiini		0,24		
Ranska	2022	Lyijy		346,66		
Ranska	2022	Muu metalli tai metalliseos		0,80		
Romania	2022	Metallit yhteensä	0,49	0,00		
Romania	2022	Teräs				
Romania	2022	Alumiini		0,04		
Romania	2022	Lyijy		0,45		
Romania	2022	Muu metalli tai metalliseos				

KUMI (MUOVIA SISÄLTÄVISSÄ KALASTUSVÄLINEISSÄ)						
Maa	Vuosi	Muovia ja sen komponentteja sisältävien kalastusvälineiden kumin kokonaismäärä (tonnia) (H+K+L)	Muut kuin muoviset kalastusvälineiden osat (2) (K)	Pojut, kohot, köydet (L)		
Kroatia	2022	Kumi yhteensä	114,47			
Ranska	2022	Kumi yhteensä	141,24	141,24		
Romania	2022	Kumi yhteensä	0,55	0,00		

Kerätty kalastusvälinejäte

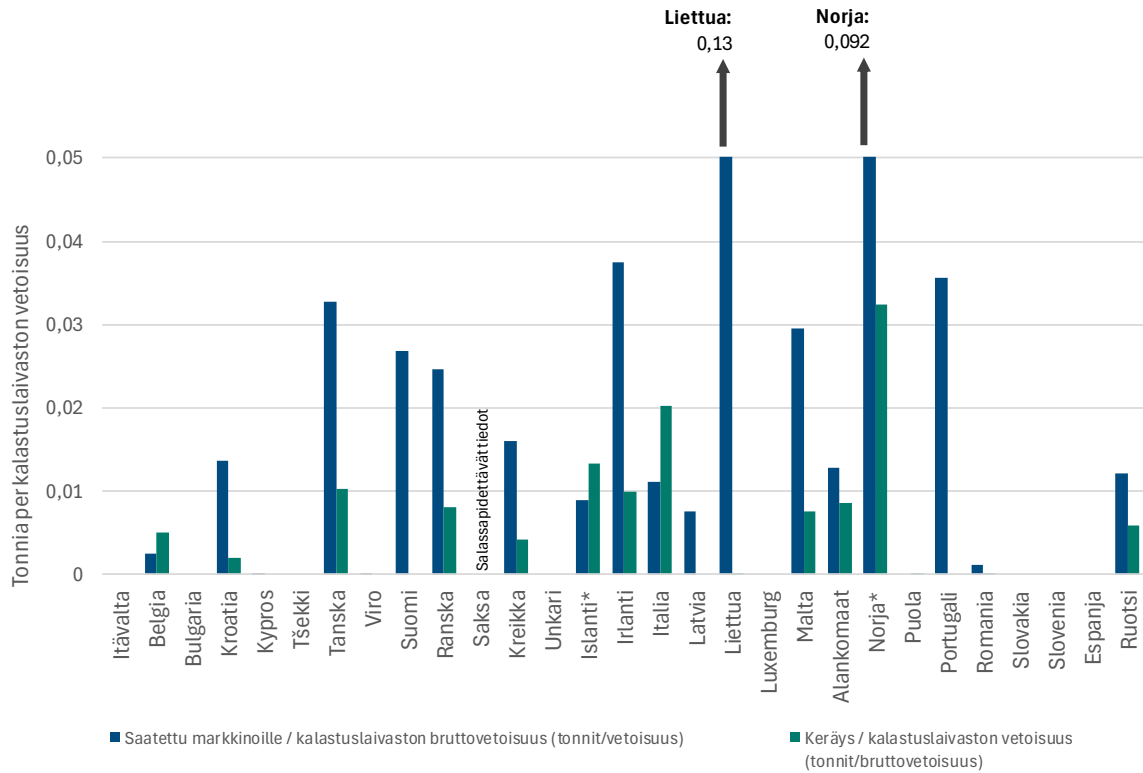
		MUOVIVI (MUOVIA SISÄLTÄVISSÄ KALASTUSVÄLINEISSÄ)					
Maa	Vuosi	Muovia ja sen komponentteja sisältävien kalastusvälineiden muovin kokonaismäärä (tonnia) (A+B+C+F)	Paksusta langasta valmistetut verkkopaneelit (1) (halkaisija > 1 mm) (A)	Ohoesta langasta valmistetut verkkopaneelit (halkaisija <= 1 mm) (B)	Muut muovipohjaiset kalastusvälineet ja niiden osat (C)	Pojut, kohot, köydet (F)	
Ranska	2022	Muovit yhteensä	1225,00	400,00	625,00	0,00	200,00
Ranska	2022	Polypropeeni (PP)		0,00	0,00	0,00	7,55
Ranska	2022	Polyetyleeni (PE)		33,64	1,16	0,00	25,96
Ranska	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)		279,39	0,00	0,00	7,79
Ranska	2022	Nailon		76,82	600,16	0,00	26,85
Ranska	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)		1,65	0,00	0,00	43,53
Ranska	2022	Polymeeriyhdistelmä		8,50	23,68	0,00	88,32
Islanti	2022	Muovit yhteensä	1195,00				
Islanti	2022	Polypropeeni (PP)					
Islanti	2022	Polyetyleeni (PE)					
Islanti	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)					
Islanti	2022	Nailon					
Islanti	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)					
Islanti	2022	Polymeeriyhdistelmä					
Puola	2022	Muovit yhteensä	2,60	0,00	0,00	0,00	0,00
Puola	2022	Polypropeeni (PP)					
Puola	2022	Polyetyleeni (PE)					
Puola	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)					
Puola	2022	Nailon					
Puola	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)					
Puola	2022	Polymeeriyhdistelmä					
Romania	2022	Muovit yhteensä	0,35	0,00	0,00	0,35	0,00
Romania	2022	Polypropeeni (PP)					
Romania	2022	Polyetyleeni (PE)					
Romania	2022	Suurimolekyylinen polyeteeni (HMPE)					
Romania	2022	Nailon				0,20	0,00
Romania	2022	Muut (PET, PVC, PE-HD, EVA jne.)				0,15	
Romania	2022	Polymeeriyhdistelmä					

		METALLI (MUOVIA SISÄLTÄVISSÄ KALASTUSVÄLINEISSÄ)			
Maa	Vuosi	Muovia ja sen komponentteja sisältävien kalastusvälineiden metallin kokonaismäärä (tonnia) (G+I+J)	Muut kuin muoviset kalastusvälineiden osat (2) (I)	Pojut, kohot, köydet (J)	
Ranska	2022	Metallit yhteensä	165,82	0,00	165,82
Ranska	2022	Teräs		0,00	72,87
Ranska	2022	Alumiini		0,00	0,06
Ranska	2022	Lyijy		0,00	92,67
Ranska	2022	Muu metalli tai metalliseos		0,00	0,21
Islanti	2022	Metallit yhteensä	0,30		
Islanti	2022	Teräs			
Islanti	2022	Alumiini			
Islanti	2022	Lyijy			
Islanti	2022	Muu metalli tai metalliseos			

		KUMI (MUOVIA SISÄLTÄVISSÄ KALASTUSVÄLINEISSÄ)			
Maa	Vuosi	Muovia ja sen komponentteja sisältävien kalastusvälineiden kumin kokonaismäärä (tonnia) (H+K+L)	Muut kuin muoviset kalastusvälineiden osat (2) (K)	Pojut, kohot, köydet (L)	
Ranska	2022	Kumi yhteensä	37,76	0,00	37,76
Islanti	2022	Kumi yhteensä	356,82		

Liite 6: Markkinoille saatetut kalastusvälineet ja kerätty kalastusvälinejäte (kohta d) suhteessa kalastuslaivaston vetoisuuteen maittain

Kaavio 13: Kohdassa d ilmoitetut markkinoille saatetut kalastusvälineet ja kerätty kalastusvälinejäte, arvot suhteessa kalastuslaivaston vetoisuuteen maittain.

Huomautus: Näytettävät tiedot ovat kussakin maasta markkinoille saatettujen tai kerättyjen määrien suhde sekä toisaalta kunkin maan kalastuslaivaston vetoisuus vuonna 2022 eli niiden kalastuslaivaston kokonaiskoko [Eurostatin \(2024b\)](#) mukaan.

Liite 7: Kertakäyttömuovidirektiivin raportoinnista ja raportointipäivämääristä vastaavat tahot

Maa	Vastuutaho	Raportointipäivä
Itävalta	Liittovaltion ilmastoministeriö	15.7.2024
Belgia	Terveystä, elintarvikeketjun turvallisuudesta ja ympäristöstä vastaava liittovaltion viranomainen (ympäristö – tuotepolitiikka)	
	OVAM (Flanderin julkinen jäteyhtiö (Flanderin alue)) – tuki	3.7.2024
Bulgaria	Bulgarian ympäristö- ja vesiministeriö	28.8.2024 (laadunvarmistusprosessia ei saatu päätökseen)
Kroatia	Taloudesta ja kestävästä kehityksestä vastaava ministeriö, ympäristö- ja luontoinstituutti	25.6.2024
Kypros	Maataloudesta, maaseudun kehittämisestä ja ympäristöstä vastaava ministeriö, ympäristöosasto	30.9.2024
Tšekki	Ympäristöministeriö	11.9.2024
Tanska	Ympäristönsuojeluvirasto	28.6.2024
Viro	Ympäristövirasto	28.6.2024
Suomi	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	27.6.2024
Ranska	Ekologisesta siirtymästä ja alueellisesta yhteenkuuluvuudesta vastaava ministeriö	28.6.2024
Saksa	Ympäristövirasto (Umweltbundesamt, UBA)	
	Saksan liittotasavallan tilastokeskus (Statistisches Bundesamt, Destatis) – tuki	28.6.2024
Kreikka	Ympäristö- ja energiaministeriö, jätehuollon koordinoinnin pääsihteeristö, jätehuolto-osasto, jäterekisteriosasto, lisensointi ja tilastot	
	Kreikan kierrätysvirasto – tuki	1.10.2024
Unkari	Energia-ministeriö	28.6.2024
Islanti*	Islannin kierrätysrahasto	28.6.2024
	Ympäristövirasto – tuki	
Irlanti	Ympäristönsuojeluvirasto	28.6.2024
Italia	Ympäristönsuojelu- ja tutkimuskeskus (ISPRA)	28.6.2024
Latvia	Ympäristönsuojelusta ja aluekehityksestä vastaava ministeriö	28.6.2024
Liettua	Ympäristönsuojeluvirasto, jätelisensointiosasto	30.6.2024
Luxemburg	Ympäristövirasto	27.6.2024
Malta	Ympäristöstä ja luonnonvarjoista vastaava virasto	28.10.2024
Alankomaat	Yleisten töiden ja vesihallinnon pääosasto	28.6.2024
Norja*	Norjan ympäristövirasto	25.6.2024
Puola	Ilmasto- ja ympäristöministeriö, jätehuolto-osasto	25.7.2024
Portugali	Ympäristövirasto	28.6.2024
Romania	Ympäristö-, vesistö- ja metsätalousministeriö	
	Talous-, yrittäjyys- ja matkailuministeriö	
	Kansallinen kalastus- ja vesiviljelyvirasto – kohdan d (kalastusvälineet) raportointi	28.6.2024
Slovakia	Ympäristövirasto	10.10.2024
Slovenia	Ympäristökeskus (ARSO)	14.8.2024
Espanja	Ekologisesta siirtymästä ja väestökehityksen haasteista vastaava ministeriö	21.11.2024
Ruotsi	Ruotsin ympäristönsuojeluvirasto	27.6.2024

* ETAan kuuluvat EFTA-valtiot.

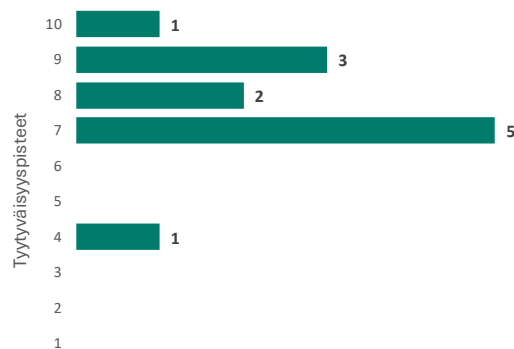
Liite 8: Yhteenveto raportoiville maille tehdyn kyselyn tuloksista

Yleiskatsaus

Kyselyssä kerättiin 12 maalta palautetta niiden kokemuksista kertakäyttömuovidirektiivin raportointiprosessista vuonna 2024 ja niiden näkemyksistä seuraavaa raportointikierrosta varten. Raporttoijat arvioivat maiden tyytyväisyyttä prosessiin, kertoivat kohtaamistaan haasteista ja tekivät ehdotuksia prosessin parantamiseksi. Jäljempänä ovat keskeiset havainnot.

Tyytyväisyys raportointiprosessiin

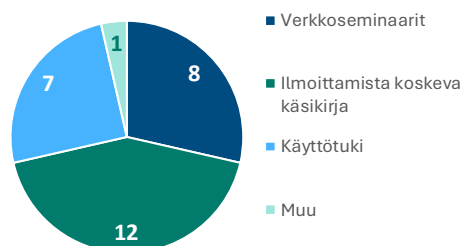
Tyytyväisyyspisteet vaihtelivat välillä 4–10, ja suurin osa arvioista oli välillä 7–9. Keskimääräinen tyytyväisyyspistemäärä oli noin 7,7, mikä osoittaa palutteen olevan yleisesti myönteistä, mutta on myös parantamisen varaa.

Hyödyllisimmät tukielementit

Raporttoijat pitivät seuraavia tuen muotoja hyödyllisimpinä:

- **ilmoittamista koskeva käsikirja:** mainittiin usein keskeisenä ohjeresurssina
- **käyttötuki:** sai kiitosta vastausvalmiudestaan
- **verkkoseminaarit:** arvostettiin monimutkaisten vaatimusten selventämisen ja parhaiden käytäntöjen jakamisen ansiosta.

Kohdatut keskeiset haasteet

Maat nostivat esiin useita haasteita:

- **tiedonkeruuongelmat:** monilla mailla oli vaikeuksia kerätä täydellisiä ja tarkkoja tietoja
- **monimutkaiset tietojen toimittamismuodot:** muutamat maat pitivät Excel-pohjaista tietojen toimittamismuotoa hankalana

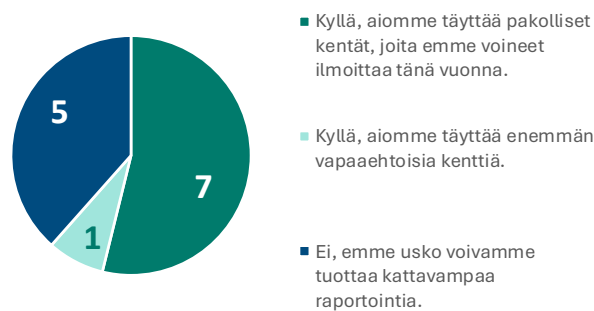
- **aikapaineet:** täytäntöönpanosäädösten julkaisemisen viivästyksset, jotka olivat olennaisia tiedonkeruun kannalta ja jotka viivästyttivät kansallisen lainsäädännön laatimista erityisen tiedonkeruun mahdollistamiseksi.

Parannusehdotukset

Raportoijat ehdottivat muun muassa seuraavia parannuksia: i) raportointilomakkeiden yksinkertaistaminen ja mukauttaminen käytännön tiedonkeruumahdollisuuksiin, ii) sellaisten modulaaristen lomakkeiden käyttöönotto, jotka laajenevat alkuperäisten syötteiden perusteella monimutkaisuuden vähentämiseksi ja iii) lisäohjeiden ja esimerkkien antaminen, joilla voidaan mahdollisesti korvata verkkoseminaareja tarjoamalla kattavammilla käsikirjoja niille, jotka eivät voi osallistua.

Tulevaisuuden näkymät

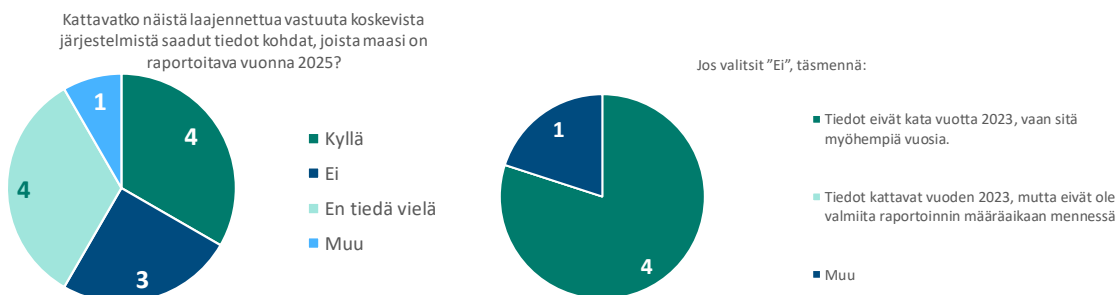
Useimmat maat ilmoittivat aikovansa täyttää pakolliset ja vapaaehtoiset kentät, jotka jätettiin pois tänä vuonna.

Kiinnostus vuoden 2025 verkkoseminaariin, jossa tarkasteltiin tämän ensimmäisen vuoden raportoinnin tuloksia ja keskusteltiin parannuksista, oli vahva, ja yli puolet ilmaisi tukenensa.

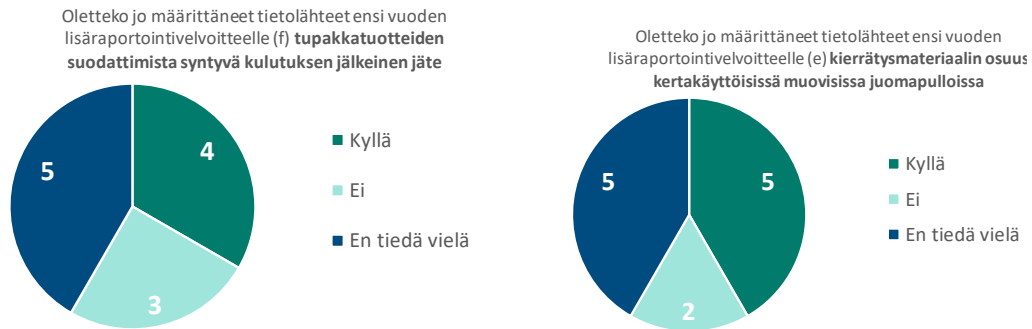
Tiedot kohtien a, b, c ja d raportoinnista vuonna 2025 sekä laajennettua tuottajan vastuuta koskevan järjestelmän valmius

Ensi vuonna raportointia varten yksilöityjä tietolähteitä ovat kansalliset säädökset, tuottajaraportit ja laajennettua tuottajan vastuuta koskevat järjestelmät, vaikka jotkin tietolähteet ovat edelleen puutteellisia. Useat maat ilmoittivat viivästyksistä laajennettua tuottajan vastuuta koskevien järjestelmien täytäntöönpanossa, mikä vaikuttaa tietojen saatavuuteen kertakäyttömuovia koskevaa raportointia varten ensi vuonna.

Tiedot kahdesta lisäraportointivelvoitteesta vuonna 2025

Vastaukset, jotka annettiin kysymyksiin tietolähteiden määrittämisestä ensi vuoden kahta lisäraportointivelvollisuutta (tupakkatuotteiden suodattimet ja kertakäyttöisten muovisten juomapullojen kierrätysmateriaalin osuus) varten, osoittavat, että valmiudet ovat hyvin erilaiset ja että raportojien keskuudessa on jonkin verran epävarmuutta.

Päätelmät

Vaikka raportointiprosessiin oltiin yleisesti tyytyväisiä, tiedonkeruun ja tietojen toimittamismuotojen yksinkertaistamiseen on selkeitä mahdollisuuksia. Parempi ohjeistus ja yksinkertaistetut lomakkeet ovat keskeisiä suosituksia prosessin parantamiseksi seuraavaa raportointijaksoa varten.

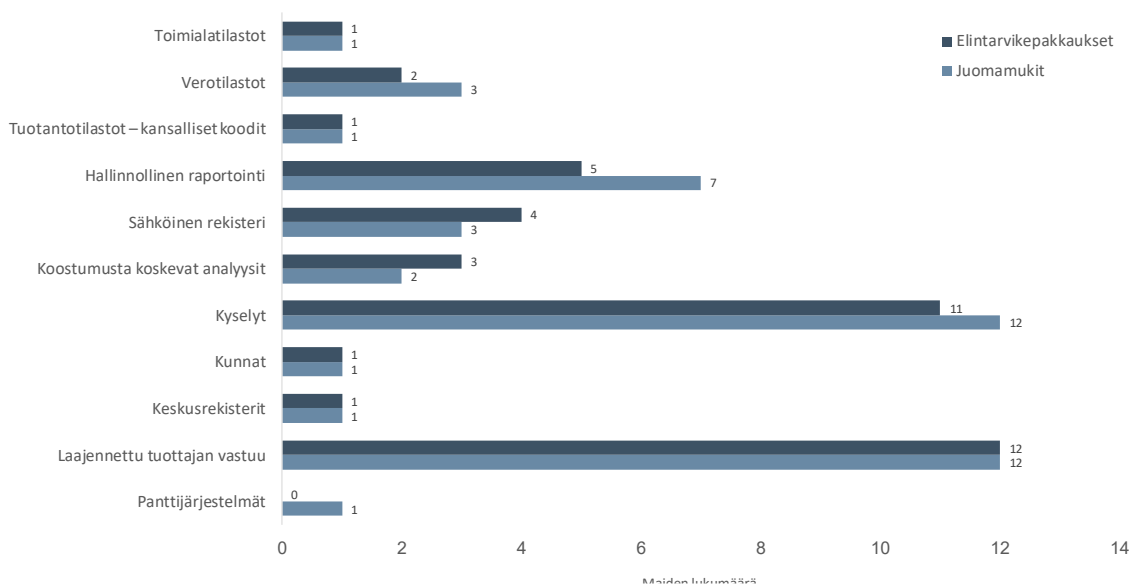
Liite 9: Tietolähteet ja menetelmät

Komission kertakäyttöisiä muovituotteita koskeissa suuntaviivoissa, kertakäyttömuovidirektiivin (2021/C 216/01) mukaisesti, annetaan selvennyksiä kertakäyttömuovidirektiivin soveltamisalaan kuuluvista seikoista, myös raportointivelvoitteiden piiriin kuuluvista tuotteista. Suuntaviivoissa selvennetään muun muassa sitä, mitä voidaan pitää kertakäyttöisenä ja mitä pidetään kertakäyttömuovidirektiivissä tarkoitettuna muovina. Suuntaviivoissa annetaan myös eritelmiä, jotta tuotteet ja niiden korkit tai kannet voidaan yksilöidä paremmin. Kalastusvälineiden osalta lisätietoja tietojen raportoinnin tueksi on vuoden 2020 [tutkimuksessa, jolla tuetaan kertakäyttömuovia ja satamien vastaanottolaitteita koskeissa direktiiveissä säädettyjen velvoitteiden täytäntöönpanoa](#). Tutkimuksessa annetaan muun muassa raportoinnin laajuutta, mahdollisia tietolähteitä ja kalastusvälineiden tyyppejä koskevia eritelmiä.

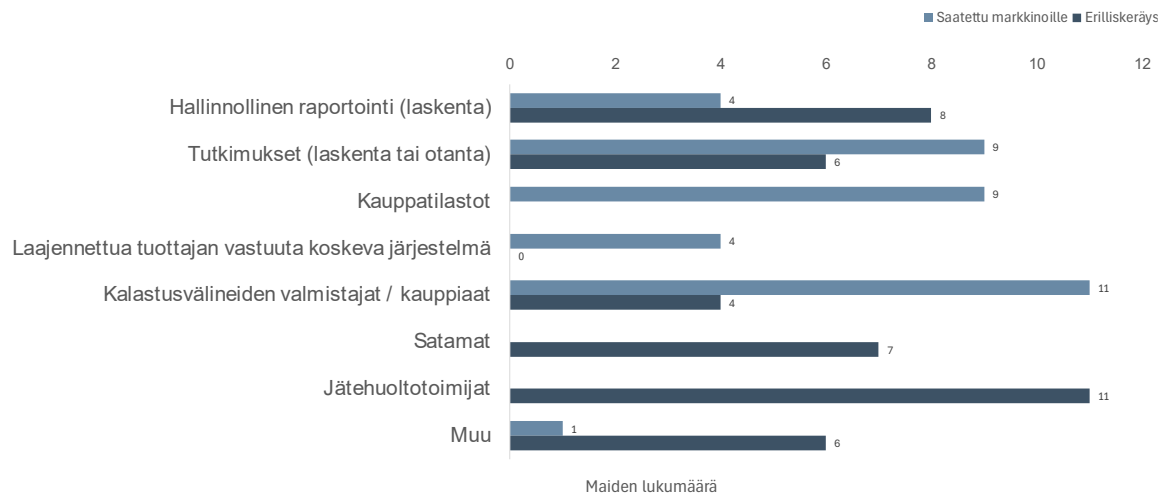
Näiden ohjeasiakirjojen lisäksi kussakin komission täytäntöönpanopäätöksessä annetaan yksityiskohtaiset tiedot kaikkien raportointivelvollisuuden piiriin kuuluvien kohtien tietojen toimittamismuodosta. Tähän sisältyy myös käytettyjen tietolähteiden ja menetelmien raportointimuoto. Kohdan a, komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/162, ja kohdan d, komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/958), osalta maita pyydetään ilmoittamaan raportoinnissa käytetyt tietolähteet tai menetelmät sekä antamaan luettelo niiden liitteissä mahdollisesti esitetyistä lähteistä ja menetelmistä. Kohdan b osalta raportointi perustuu maiden tietoon toimenpiteistä, eikä komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2022/162 säädetä kriteereistä, jotka toimenpiteiden on täytettävä, jotta ne voidaan raportoida. Kohdan c osalta maita pyydetään suuntaviivoissa antamaan yksityiskohtaisia tietoja, joista osa on vapaaehtoisia ja osa pakollisia, tietojen tietyistä osista, mutta suuntaviivoissa ei esitetä erityistä viiteluetteloa tietolähteistä, joista maat voivat valita. Alla olevissa kuvissa yksityiskohdat kattavat tietolähteet/menetelmät, joita maat käyttävät kunkin kertakäyttömuoviin liittyvän raportointikohdan osalta. Viittaamme tietolähteisiin ja menetelmiin yhdessä, koska näin nämä tiedot mainitaan komission täytäntöönpanopäätöksissä.

Seuraavassa esitetään yleiskatsaus tietolähteistä tai menetelmistä, joita maat käyttävät raportoidessaan kohdista a ja d (raportointimuodossa on ennalta määritettyjä luokkia):

Kaavio 14: Tietolähteet tai menetelmät, joita maat käyttävät raportoidessaan kohdasta a. Lähde: Laaduntarkastusraportit.

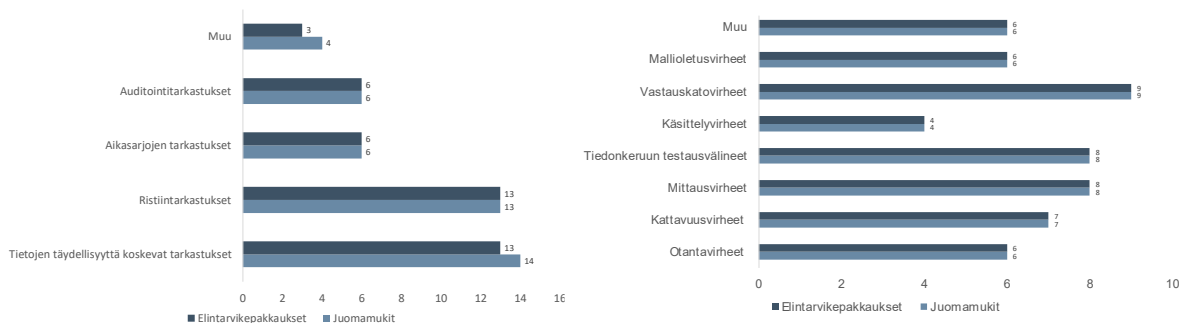

Kaavio 15: Tietolähteet tai menetelmät, joita maat käyttävät raportoidessaan kohdasta d. Lähde: Laaduntarkastusraportit.

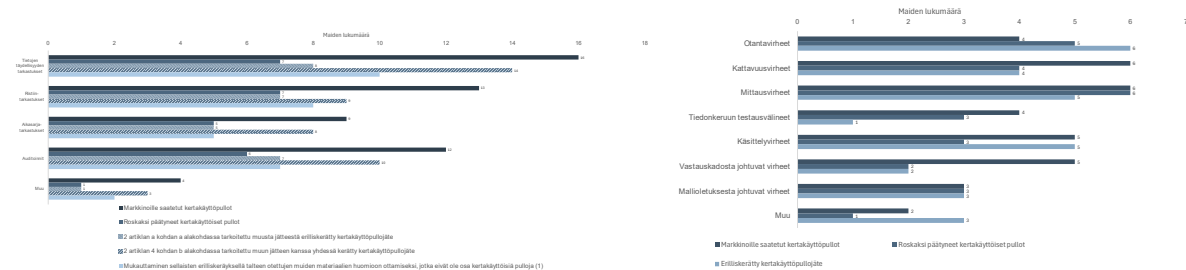

Liite 10: Todentamismenetelmät ja havaitut tarkkuusongelmat

Kaavio 16: 11Kohdan a raportoinnin todentamismenetelmät (vasemmalla) ja havaitut tarkkuusongelmat (oikealla). Lähde: Laaduntarkastusraportit.

12Kaavio 17: Kohdan c raportoinnin todentamismenetelmät ja havaitut tarkkuusongelmat. Lähde: Laaduntarkastusraportit.

Kaavio 18: Kohdan d raportoinnin todentamismenetelmät ja havaitut tarkkuusongelmat. Lähde: Laaduntarkastusraportit.

